

Allekirjoittajat:

Nimi	Allekirjoitusvahvuus	Allekirjoituspäivä
KATJA MAARIKA SYVÄRINEN	Strong, BankID FI	2024-03-22 14:43
ARI PEKKA ANTIKAINEN	Strong, BankID FI	2024-03-22 14:43
OLLI-PEKKA RUUSKANEN	Strong, BankID FI	2024-03-22 14:44
RIKU PETTERI AALTO	Strong, BankID FI	2024-03-22 14:44
JUKKA KALEVI MATTILA	Strong, BankID FI	2024-03-22 14:44
SARI TUULIKKI ROPPONEN	Strong, BankID FI	2024-03-22 15:39
VILLE OLAVI RAUNIO	Strong, BankID FI	2024-03-22 15:46

Tämä asiakirjapaketti sisältää:

- Etusivun (tämä sivu)
- Alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset asiakirjaan integroituna

Tämä tiedosto on digitaalisesti sinetöity.
Sinetöinti takaa tiedostoon sisältyvän
asiakirjan alkuperäisyyden.

Hymyile,
olet
Turvassa.

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

31.12.2023

SISÄLLYS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2023	1
TILINPÄÄTÖS 1.1.-31.12.2023	13
Emoyhtiö	13
Emoyhtiön tuloslaskelma	13
Emoyhtiön tase	14
Emoyhtiön rahoituslaskelma	16
Tuloslaskelman liitetiedot.....	17
Taseen liitetiedot	23
Tunnusluvut ja analyysit	31
Konserni	33
Konsernituloslaskelma.....	33
Konsernitase.....	34
Konsernin rahoituslaskelma	36
Konsernituloslaskelman liitetiedot	37
Konsernitaseen liitetiedot	40
Riskit ja riskienhallinta	43
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	57
Tunnuslukujen laskentakaavat	59
Hallitus ja tilintarkastajat 1.1.-31.12.2023	62
Hallintoneuvosto	63
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	64
Tilinpäätösmerkintä	64

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2023

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan kotipaikka on Tampere ja y-tunnus 0211695-5. Turvan toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset ja lakisääteiset vahinkovakuutukset.

Turvan strategiassa vakuutusalan tyytyväisimmät asiakkaat on keskeinen tavoite. Vuonna 2023 saavutimme henkilöasiakkaissa vakuutusalan parhaan asiakastyytyväisyyden kahdennentoista kerran. EPSI Rating Vakuutus -tutkimuksessa Turvan yksityisasiakkaiden asiakastyytyväisyys oli tasolla 75,7 alan keskiarvon ollessa 72,7. Saavutimme henkilöasiakkaissa alan parhaan asiakastyytyväisyyden myös aikaisemmin vuosina 2011–2014 ja 2016–2022. Vuonna 2023 Turva oli ensimmäistä kertaa mukana myös yritysasiakkaiden kategoriassa. Tässä kategoriassa saavutimme parhaan asiakastyytyväisyyden tuloksella 76,1 alan keskiarvon ollessa 73,2.

Vuonna 2023 Turvan vakuutusmaksutulo kasvoi 4,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2023 liikevoitto oli 11,8 miljoonaa euroa ja käyvin arvoin laskettu kokonaistulos oli 19,5 miljoonaa euroa. Turvan emoyhtiön tilikauden 2023 ja kahden edellisen tilikauden avainluvut ovat seuraavat:

		2023	2022	2021
YHTIÖN KOKO				
Vakuutusmaksutulo	M€	146,8	140,9	132,6
Liikevaihto	M€	150,9	132,9	136,4
TOIMINNAN TEHOKKUUS				
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua	%	95,7	97,0	91,6
Yhdistetty kulusuhde	%	95,9	97,2	91,9
Vahinkosuhde	%	69,0	70,4	65,4
Liikekulusuhde	%	26,9	26,8	26,5
TULOSKEHITYS				
Liikevoitto / -tappio	M€	11,8	-2,1	16,2
Kokonaistulos	M€	19,5	-20,8	20,8
TASE				
Oma pääoma	M€	63,9	55,6	58,1
Tasoitusmäärä	M€	46,7	45,0	45,0
VAKAVARAISUUS				
Vakavaraisuussuhde *)	%	258	269	242

*) Vakavaraisuussuhde on hyväksyttävän oman varallisuuden EOF määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen SCR.

Asiakaspalvelu ja toiminnan kehittäminen

Asiakkaat ja palvelut

Keskinäisenä yhtiönä omistaja-asiakkuus näkyy Turvan toiminnassa monin eri tavoin. Asiakkaille tämä tarkoittaa erityisesti kilpailukykyisiä vakuutusten hintoja sekä kehittyviä tuotteita ja entistä

parempia palveluita. Kilpailukykyisillä vakuutustuotteilla pyrimme siihen, että jokaisella on mahdollisuus ottaa välttämättömät vakuutukset itsensä ja läheistensä turvaksi. Pyrimme aina varmistamaan, että asiakkaamme saavat juuri tarpeidensa mukaista vakuutusturvaa.

Asiakkaiden luottamus näkyy Turvassa vakuutusliiketoiminnan kasvuna. Vuoden 2023 lopussa henkilöasiakkaita oli yhteensä 220 981 (vuotta aikaisemmin 216 905) ja yritysasiakkuuksia oli yhteensä 10 901 (10 653). Turvan vakuutusmaksutulo on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 6,4 prosenttia vuodessa. Vuoden lopussa Turvan asiakkaina oli yhteensä 42 ammattiliittoa.

Digitaalisten palveluiden suosio jatkoi kasvuaan vuonna 2023. Tilikauden 2023 lopussa paperiton palvelu oli käytössä noin 121 300 (108 700) asiakkaalla. Myös e-laskuvaltuutusten määrä kasvoi, ja vuoden lopussa e-lasku oli käytössä noin 91 600 (78 700) asiakkaalla. TaskuTurva-mobiilisovelluksen latauksia oli vuoden loppuun mennessä tehty yhteensä 155 000 (87 000).

Viime vuosina asiakkaat ovat siirtyneet käyttämään enenevässä määrin sähköisiä asiointikanavia vakuutusasioiden hoidossa. Korona vauhditti muutosta entisestään. Turvalla on kuitenkin edelleen kattava toimistoverkosto: eri puolilla Suomea yhteensä 24 toimipaikkaa, joista kaikista saa henkilökohtaista palvelua ilman ajanvarausta. Kasvokkain tapahtuvan ja puhelinasioinnin lisäksi asiakkailla on käytettävissään Turvan verkkopalvelu, verkkokauppa, chat-palvelu, verkkotapaaminen sekä mobiilisovellus TaskuTurva.

Asiakasyymmärryksen lisäämiseksi toteutamme Turvassa jatkuvaa NPS (Net Promoter Score) -asiakassuosittelumittausta. Turvassa asiointien osalta suositteluindeksi oli 64,8, jota voidaan pitää erinomaisena. Vuonna 2023 mittauksessa olivat mukana myös sähköiset palvelukanavat.

Turvan omistaja-asiakkaat saavat 10 prosentin omistaja-alennuksen kaikista vapaaehtoisista vahinkovakuutuksista ottaessaan Turvasta kotivakuutuksen ja sen lisäksi jonkin muun jatkuvan henkilö-, ajoneuvo-, lemmikki-, vene- tai metsävakuutuksen. Jos asiakkaalla ei ole kotivakuutusta tai hänellä on pelkkä kotivakuutus, hän saa 10 prosentin omistaja-alennuksen kahden vuoden asiakkuuden jälkeen. Vuonna 2023 Turvan myöntämien omistaja-asiakasalennusten määrä oli noin 10,8 miljoonaa euroa.

Lisäksi Turva tarjoaa ammattiliittojen jäsenille monia asiakasetuja. Ammattiliittojen jäsenet saavat jäsenalennuksen vapaaehtoisista vakuutuksistaan; vuonna 2023 jäsenalennus oli 10 prosenttia. Ammattiliittojen jäsenille on Turvassa myös tuote-etuja, kuten esimerkiksi Liittokaskovakuutus sekä Turvassa-henkivakuutus, jonka myöntää LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö.

Turva tarjoaa asiakkailleen myös muita rahanarvoisia asiakasetuja, esimerkiksi monipuoliset digitaaliset palvelut ja henkilökohtaisen vakuutusturvan kartoituksen. Matkavahingon, ajoneuvo- tai muun omaisuusvahingon sattuessa hätäpalvelupäivystys palvelee Turvan asiakkaita puhelimitse ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä.

Kehityshankkeet

Turvan tuotteiden ja järjestelmien uudistushanke jatkui vuonna 2023. Henkilöasiakkaiden olemassa olevien koti-, henkilö-, metsä-, vene- ja eläinvakuutusten siirto uusiin järjestelmiin saatiin valmiiksi huhtikuun 2023 loppuun mennessä. Tämän jälkeen hanke on edennyt lakisääteisen liikenne- ja vapaaehtoisen autovakuutuksen uudistamisessa. Myös yritysvaluuttamisen järjestelmien uudistamisen valmistelu aloitettiin. Usean vuoden jatkuva tuotteiden ja tietojärjestelmien kehityshanke on merkittävä investointi Turvan palveluiden ja asiakaskokemuksen parantamiseksi.

Turvan verkkosivuja kehitettiin vuoden aikana, ja kokonaan uudistettu turva.fi avattiin loka-kuussa 2023. Lisäksi yritysasiakkaiden uusi nykyaikainen verkkopalvelu julkaistiin joulukuussa 2023. Myös mobiilisovellus TaskuTurvan kehittämistä jatkettiin vuoden aikana.

Toimintaympäristö

Vahinkovakuutustoimialalla digitaaliset palvelut yleistyvät. Asiointia ohjataan yhä enemmän verkkoon. Tämä näkyi myös Turvassa mm. digitaalisten palveluiden ja mobiilisovellus TaskuTurvan suosiossa. Näitä palveluita kehitetään Turvassa aktiivisesti.

Vuonna 2023 sijoitusympäristö kehittyi erityisesti loppuvuonna myönteisesti. Korkotason laskettua sekä joukkovelkakirjalainasijoitukset että osakesijoitukset tuottivat hyvän tuloksen. Sen sijaan kiinteistömarkkinassa pääomarahastomuotoiset sijoitukset jäivät yleisesti tulokseltaan negatiivisiksi.

Myös lainsäädännön ja sääntelyn muutokset muokkaavat vahinkovakuutuksen toimintaympäristöä. Kestävyytlainsäädännön muuttuviin vaatimuksiin valmistautumista jatkettiin vuoden 2023 aikana.

Riskit ja epävarmuustekijät

Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat vahinkovakuutustoiminnan vakuutusriskejä, sijoitustoiminnan markkinariskejä, toimintaympäristön ja strategian riskejä sekä operatiivisia riskejä.

Vakuutustoiminnassa suuret vahingot ja riskikumulaatiot suojataan jälleenvakuutuksella. Vakuutusteknisen tuloksen riskit liittyvät vakuutustuotteiden hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojaan ja inflaatioon. Vakuutusteknisen vastuuvelan riskit liittyvät mm. vastuuvelan määrittämiseen, inflaatioon, korkotason vaihteluun sekä eliniänodotteessa tapahtuviin muutoksiin. Lisäksi korvauskuluihin voi tulevana vuosina kohdistua yllättäviä sään ääri-ilmiöistä aiheutuvia vahinkoja. Vastuuvelan laskuperusteissa pyritään turvaavuuteen, ja jälleenvakuutus ja tasoitusmäärä suojaavat vakuutustoiminnan tulosta korvauskulujen vaihtelulta.

Sijoitustoiminnan yleisiä markkinariskejä ovat mm. osake-, kiinteistö- ja korkoriskit. Sijoitustoiminnan riskienhallinta määritetään Turvan toimintaperiaatteissa ja suunnitelmissa. Sijoitus-suunnitelmassa varmistetaan sijoitusten hajautus omaisuusluokittain ja vastapuolittain. Myös markkinariskeihin asetetaan limiitit. Sijoitusten riskillisyyttä seurataan ja tarkastellaan säännöllisesti mm. stressitesteillä ja skenaarioilla.

Toimintaympäristön ja strategian riskit voivat sisältää mm. toimintaympäristön, markkinoiden, kilpailutilanteen tai asiakaskäyttäytymisen muutoksia. Operatiiviset riskit voivat liittyä sisäisiin prosesseihin, järjestelmiin tai ulkoisiin tekijöihin. Turvan johtoryhmä tekee vuosittain taloudellisten riskien, toimintaympäristön ja strategisten riskien sekä operatiivisten riskien kartoituksen. Mikäli riskin katsotaan vaativan toimenpiteitä, riskin suhteen laaditaan yksilöity hallintasuunnitelma. Riskiarviota ja toimenpiteitä päivitetään jatkuvasti, ja niiden avulla huolehditaan riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta.

Raportointi, sisäinen valvonta ja riskienhallinta on organisoitu Turvassa siten, että toimitusjohtajalle raportoivat liiketoimintayksiköiden johtajat. Hallitukselle raportoivat toimitusjohtajan lisäksi kolme liiketoiminnasta riippumatonta toimintoa sekä aktuaaritoiminto. Riippumattomia toimintoja ovat riskienhallintatoiminto, compliance-toiminto ja sisäinen tarkastus. Aktuaaritoi-

minnon tehtävä on tukea liiketoimintaa ja osallistua riskienhallintajärjestelmän täytäntöönpanoon. Lisäksi aktuaaritoiminto koordinoi vastuuvelan laskentaa sekä raportoi hallitukselle vakuutusyhtiölain edellyttämällä tavalla.

Turvan hallituksella on kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus vahvistaa riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintapolitiikan, taloudellisten riskien hallintaa koskevat toimintaperiaatteet, sijoitussuunnitelman, riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelman sekä oman riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA). Lisäksi hallitus valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista sekä seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä. Turvan riskienhallintaa käsitellään laajemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa sekä keväällä verkkosivuillamme julkaistavassa vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa.

Tulevaisuuden näkymät

Vuoden 2024 alkaessa geopoliittiset riskit ovat koholla. Tämä voi heijastua rahoitusmarkkinoihin epävarmuutena.

Finanssialan kilpailutilanne jatkuu haastavana. Haasteenamme on ylläpitää korkeaa palvelutasoa ja samanaikaisesti hallita liikekulujen kasvua.

Tulevina vuosina Turvan vakuutustuotteiden sekä vakuutusten ja korvausten hoitojärjestelmien uudistus etenee. Vuoden 2024 aikana jatketaan valmistelua ajoneuvovakuutustuotteiden uudistamiseksi. Myös digitaalisia palveluita ja asiakaspalvelun prosesseja kehitetään samassa yhteydessä.

Vakuuttamisessa keskitymme jatkossakin palkansaajaperheisiin ja ammattiliittosektoriin sekä pienyrityksiin ja yrittäjiin. Panostamme edelleen merkittävästi asiakaspalveluun, asiakaspysyvyyteen, korvaustoimintaan ja henkilöstön kehittämiseen. Henkilökohtainen palvelukokemus on erityinen vahvuutemme, ja tavoittelemme sitä kaikissa asiakkaan valitsemissa palvelukanavissa: kasvokkain, puhelimessa, chatissa tai sähköisin viestein. Lisäksi investoimme jatkossakin sekä verkkopalveluiden että TaskuTurvan kehittämiseen.

Liikeidean mukaisella toiminnalla pyrimme Turvassa kannattavaan kasvuun talouden suhdanteista riippumatta. Vahva vakavaraisuus turvaa asiakaspalvelun, vakuutustuotteiden ja asiakas-
etujen kehittämisen myös tulevien vuosien aikana.

EMOYHTIÖN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Vakuutustoiminta

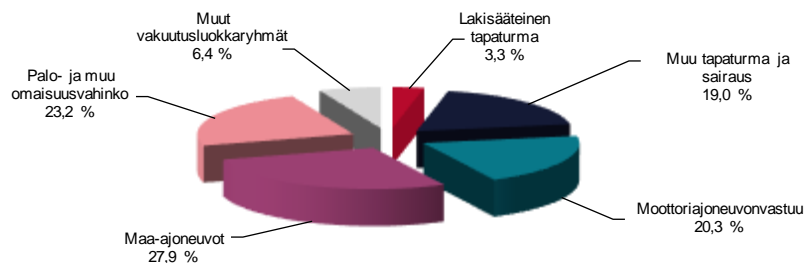
Vakuutusten myynti ja vakuutusmaksutulo

Vuonna 2023 vahinkovakuutusten uusmyynti oli yhteensä 31,8 miljoonaa euroa (36,0 milj. e vuotta aikaisemmin). Turva myy omien vahinkovakuutus tuotteidensa lisäksi LähiTapiola Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön henkivakuutus tuotteita ja Työeläkevakuutusyhtiö Elon eläkevakuutus tuotteita.

Vuonna 2023 Turvan vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo oli yhteensä 146,8 miljoonaa euroa (140,9 milj. e), ja se jakautui vakuutusluokkaryhmille seuraavasti:

	2023 Milj. €	2022 Milj. €	+/- %
Lakisääteinen tapaturma	4,8	4,9	-1,6
Muu tapaturma ja sairaus	27,9	25,4	9,6
Moottoriajoneuvonvastuu	29,7	30,1	-1,2
Maa-ajoneuvot	41,0	39,2	4,6
Palo- ja muu omaisuusvahinko	34,0	32,0	6,1
Muut vakuutusluokkaryhmät	9,4	9,3	1,2
Yhteensä	146,8	140,9	4,2

Vakuutusmaksutulon jakautuminen 2023

Korvauskulut

Tuloslaskelman maksetut korvaukset vuonna 2023 olivat 104,2 miljoonaa euroa, jossa oli 2,1 prosenttia kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Vahinkosuhde vuonna 2023 oli 69,0 prosenttia (70,4 %).

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä eläkemutoisen vastuuvelan laskuperustekorko nostettiin 0,7 prosentista 1,2 prosenttiin. Vakuutusmaksuvastuu siirryttiin määrittämään vakuutuskohtaisesti vakuutusluokissa Alukset, Kuljetettavat tavarat ja Vesiliikennealuksen vastuu. Laskuperuste muutokset purkivat nettovastuuvakua yhteensä noin 3,3 miljoonaa euroa. Ilman laskuperuste muutoksia laskettu vahinkosuhde oli 71,5 prosenttia.

Jälleenvakuutus

Jälleenvakuutussuojaan ei tehty merkittäviä rakenteellisia muutoksia.

Liiketoiminnan kulut, yhdistetty kulusuhde ja vakuutustekninen kate

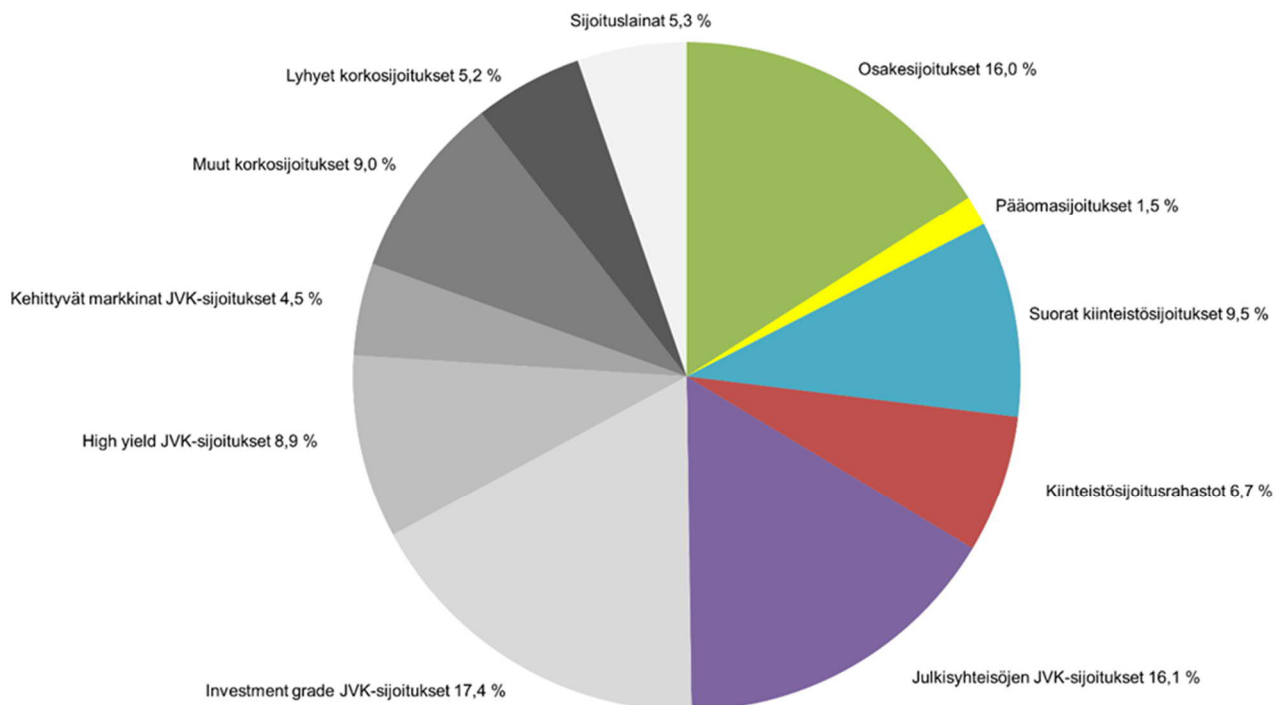
Varsinaiset toiminnan kulut ennen toimintokohtaisia siirtoja ja jälleenvakuutuksen palkkioita olivat 49,4 miljoonaa euroa (47,2 milj. e). Toimintokohtaisen jaon ja jälleenvakuutuslaskioiden jälkeen tuloslaskelman liikekulut olivat 36,9 miljoonaa euroa (35,5 milj. e). Tuloslaskelman liikekulusuhteeksi vuonna 2023 muodostui 26,9 prosenttia (26,8 %).

Vuoden 2023 yhdistetty kulusuhde oli 95,9 prosenttia (97,2 %) ja ilman perustekorkokulua 95,7 prosenttia (97,0 %). Ilman laskuperustemuutoksia laskettu yhdistetty kulusuhde oli 98,3 prosenttia (98,2 %). Vakuutustekniseksi katteeksi ennen tasoitusmäärän muutosta muodostui 5,6 miljoonaa euroa (3,7 milj. e).

Sijoitustoiminta

Vuoden 2023 lopussa käyvin arvoin tarkasteltuna noteerattuja osakesijoituksia oli 16,0 prosenttia (12,4 %) ja noteeraamattomia osakesijoituksia 1,5 prosenttia (1,2 %). Suorien kiinteistösijoitusten osuus oli 9,5 prosenttia (10,4 %) ja kiinteistö pääomarahastosijoitusten osuus oli 6,7 prosenttia sijoituksista (6,8 %).

Vuoden 2023 lopussa korkosijoitusten osuus oli 61,1 prosenttia (64,0 %). Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainasijoituksia oli 16,1 prosenttia ja investment grade -korkosijoituksia 17,4 prosenttia. High yield -korkosijoituksia oli 8,9 prosenttia, kehittyvien markkinoiden korkosijoituksia oli 4,5 prosenttia ja muita korkosijoituksia 9,0 prosenttia. Lyhyen koron sijoituksia oli liiketoimintatilit mukaan lukien 5,2 prosenttia ja sijoituslainarahastoja 5,3 prosenttia.

Vuonna 2023 tilinpäätöksen mukaiset sijoitustoiminnan tuotot olivat yhteensä 11,0 miljoonaa euroa (6,5 milj. e). Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin olivat 1,2 miljoonaa euroa (1,1 milj. e), ja tuotot muista sijoituksista olivat 3,1 miljoonaa euroa (2,0 milj. e). Tuottoihin sisältyi

arvonlennusten palautuksia 6,4 miljoonaa euroa (0,0 milj. e) ja myyntivoittoja 0,3 miljoonaa euroa (3,4 milj. e).

Sijoitustoiminnan kulut olivat yhteensä 4,0 miljoonaa euroa (11,8 milj. e). Kuluihin sisältyi vastikkeita ja muita kiinteistösijoitusten kuluja yhteensä 0,6 miljoonaa euroa (0,5 milj. e). Myyntitappiota kirjattiin 1,6 miljoonaa euroa (0,7 milj. e) ja arvonlennuksia 1,0 miljoonaa euroa (9,7 milj. e). Muita kuluja sisältäen korkokulut oli yhteensä 0,8 miljoonaa euroa (0,8 milj. e). Sijoitustoiminnan tuloslaskelman mukaisesti nettotuotoksi vuonna 2023 muodostui 7,0 miljoonaa euroa (-5,3 milj. e).

Käyvin arvoin tarkasteltuna sijoitusten nettotuotto vuonna 2023 oli 14,6 miljoonaa euroa (-24,0 milj. e) ja sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle oli 6,1 prosenttia (-9,2 %). Sijoitustoiminnassa salkunhoito on ulkoistettu LähiTapiola Varainhoidolle kiinteistösijoituksia, pääomarahastomuotoisia sijoituksia ja noteeraamattomia sijoituksia lukuun ottamatta.

Selvitys liitännäistoiminnasta

Vuonna 2023 Turva on jatkanut liitännäistoimintaa, jossa on kyse kybervakuuttamiseen liittyvien tuotteiden ja palvelujen markkinoinnista. Turva tuottaa yhteistyökumppaninsa kanssa kybervakuutusasiakkailleen palvelukonseptin, jonka tavoitteena on parantaa korvauspalvelua sekä minimoida ja rajata vahinkoja.

Lisäksi Turva on toukokuussa 2023 toimittanut Finanssivalvonnalle liitännäistoiminnan toimintasuunnitelman LähiTapiola Rahoitus Oy:n rahoitustuotteiden ja -palvelujen markkinoinnista. Tähän liittyen Turvan yhtiöjärjestyksen liitännäistoimintaa koskevaa määräystä on muutettu. Finanssivalvonta on vahvistanut Turvan yhtiöjärjestyksen muutoksen. Liitännäistoimintaa ei ole vielä vuoden 2023 aikana aloitettu.

Vakavaraisuus

Turvan vakavaraisuuden määrittäminen ja valvonta perustuvat EU-tason Solvenssi II -säännöstöön. Vuoden 2023 lopussa vakavaraisuussuhde oli 258 prosenttia (269 %). Solvenssi II:n mukainen vakavaraisuus ei sisälly tilinpäätökseen, ja vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin. Vakavaraisuudesta julkaistaan Turvan internetsivuilla erillinen vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus kevään 2024 aikana.

KONSERNI

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan konserniin kuului vuoden 2023 lopussa emoyhtiön lisäksi Kiinteistöosakeyhtiö Turvarinne ja neljä asunto-osakeyhtiötä. Turvan konsernitilinpäätöksen luvut eivät olennaisesti poikkea emoyhtiön tilinpäätöksen luvuista.

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva on LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön tytäryhtiö.

ARVOT JA VASTUULLISUUS

Vahinkovakuutusyhtiöillä on merkittävä yhteiskunnallinen tehtävä liikennevakuutuksen, lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja muiden vahinkovakuutusten tuottajana. Turva on keskinäinen vakuutusyhtiö, jonka toiminnan tarkoitus on huolehtia omistaja-asiakkaidensa taloudellisesta

turvallisuudesta järjestämällä heille Turvan kautta vahinko-, henki- ja eläkevakuutusturva. Taloudellisen edun tuottamiseen kuuluu myös vakuutuksenottajille tarjottavien palvelujen jatkuva kehittäminen.

Turvan vuorovaikutus sidosryhmiensä kanssa perustuu yhteisiin arvoihin ja historiaan, sekä sidosryhmien ja niiden jäsenten talouden turvaamiseen. Turva tekee yhteistyötä ja käy jatkuvaa vuoropuhelua mm. laajoja kansalaispiirejä edustavien ammattijärjestöjen kanssa. Tämä konkretisoituu Turvan hallinnossa ja päätöksenteossa, jossa sidosryhmät ovat edustettuina.

Turvan arvot on määritelty yhdessä henkilöstön kanssa, jotta jokainen turvalainen kokisi ne omikseen ja luontevaksi osaksi jokapäiväistä työtään. Turvan arvot ovat Hymyile, olet Turvassa!, mutkaton ja vastuullinen. Arvot kertovat, millaiset asiat Turvassa ovat tärkeitä ja millä periaatteilla yrityksen toimintaa ohjataan. Arvot elävät arjen teoissa asiakkaille ja työkavereille, yhteistyökumppaneille, ympäröivään yhteiskuntaan sekä organisaation johtamisessa ja päätöksenteossa. Arvot näkyvät tuotteissamme ja palveluissamme ja toteutuessaan myös tuloksessamme. Osoituksena tästä on Turvan menestys asiakastyytyväisyydessä, joka oli vuonna 2023 vakuutusalan korkein jo 12. kerran.

Hymyile, olet Turvassa! ohjaa asiakaskokemuksen kehittämistä, sillä Turva on vakuutusyhtiö, joka uskoo hymyn voimaan. Hymy ilmentää yhteenkuuluvuuden tunnetta, luottamusta ja turvallisuutta. Näitä asioita Turvassa haluamme edistää. Turvan menestyksen kulmakivi on asiakaskokemus: ammattimainen, mutkaton ja henkilökohtaiselta tuntuva palvelu kaikissa kanavissamme. Olemme siellä, missä asiakkaammekin ovat, ja meitä on helppo lähestyä. Asiakasymmärryksemme, ammattitaitomme ja palveluasenteemme ovat huipputasoa. Myös yhteistyökumppanina Turva toimii luotettavasti, mutkattomasti ja ratkaisuhakuisesti. Pitkä yhteistyö ammattiliittojen kanssa varmistaa, että ammattiliittojen jäsenet saavat kokemukseen perustuvaa, parasta vakuutusalan palvelua.

Mutkattomuudella tavoittelemme vaivatonta asiointia kaikissa kanavissa. Asiakasta palvellaan ymmärrettävästi ja ripeästi riippumatta ajasta ja paikasta. Helppous ja sujuvuus varmistavat, että asiakas asioi kanssamme mielellään uudelleen. Hoidamme asiat kerralla kuntoon, mikä tehostaa toimintaamme myös sisäisesti. Pyrkimyksenä on oppiva, kehittyvä ja rohkeasti eteenpäin suuntaava organisaatio, joka omalla toiminnallaan vahvistaa myös yhteistyökumppaniensa menestystä.

Vastuullisuus on keskinäisyyden ydintä: olemme vastuussa asiakkaillemme ja haluamme olla heidän luottamuksensa arvoisia. Vuonna 2023 määriteltiin Turvan vastuullisuuden teemat ja tavoitteet edellisenä vuonna toteutettuja sidosryhmäkyselyjä hyödyntäen. Vastuullisuusohjelman mukaiset verkkosivut julkaistiin kesäkuussa 2023. Myös valmistautumista muuttuvan lainsäädännön mukaiseen kestävyysraportointiin jatkettiin vuonna 2023.

Säännösten ja ohjeiden noudattaminen sekä eettinen toiminta ovat Turvassa tärkeitä periaatteita. Myös taloudellinen vastuu on ensisijaista liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Vain kannattavasti toimien voimme kantaa vastuumme omistaja-asiakkaiden lisäksi myös yhteiskunnalle ja ympäristölle. Turvan vahva vakavaraisuus ja onnistunut riskienhallinta mahdollistavat omistaja-asiakasetujen kehittämisen parempana palveluna sekä vakuutusturvaan ja vakuutusmaksuihin liittyvinä etuina.

Turvan sijoitusomaisuuden tehtävä on varmistaa Turvan vakuutuksenottajien, takuupääoman omistajien ja korvauksensaajien taloudellisten oikeuksien toteutuminen. Sijoitustoiminnassa py-

ritään varmistamaan hyvä ja tasainen tuotto pääomariskejä välttämällä. Sijoitukset pyritään valitsemaan siten, että niiden arvot ovat linjassa Turvan arvojen ja toimintaperiaatteiden kanssa. Turvan varainhoitaja LähiTapiola Varainhoito on profiloitunut kestävästi sijoitustoiminnan edistäjänä. Varainhoitaja integroi vastuullisuuden sijoituspäätöksiin ja noudattaa määrittelemiään kestävästi sijoittamisen periaatteita. Turvan arvopaperisalkun kestävyttä arvioidaan säännöllisesti puolivuositarkasti. Vuoden 2023 lopussa Turvan likvidistä arvopaperisalkusta yli 70 prosenttia oli rahastoissa, joiden tavoitteena on Tiedonantoasetuksen (SFDR) mukaisesti tehdä kestäviä sijoituksia tai jotka edistävät ESG-ominaisuuksia muiden ominaisuuksien ohella.

Turva on sitoutunut pääkonttorissaan WWF:n Green Office –sertifikaatin mukaiseen toimintaan. Vuonna 2023 toteutimme Turvan koko toiminnasta GHG-protokollan mukaisen hiilijalanjälkilaskennan edellisestä toimintavuodesta. Laskennan pohjalta voimme arvioida toiminnan vaikutuksia ja kehittää toimintaamme ilmastovaikutukset huomioon ottaen. Tunnistamme Turvassa myös kädenjälkemme ja pyrimme pienentämään sekä omaa että asiakkaidemme vaikutusta ympäristöön. Ohjaamme asiakkaitamme käyttämään digitaalisia palveluita ja pyrimme ennaltaehkäisemään vahinkoja hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

Turvan kilpailuetua muodostavat erityisesti alan paras asiakastyytyväisyys, hyvä työntekijäkokeemus sekä ammattiliittokumppanuus. Turvallista työelämää edistämme tiiviillä kumppanuudella ja yhteistyöllä ammattiliittojen kanssa. Vuonna 2023 toteutimme ammattiliittojen kanssa viisi vastuullisuustekoa osana yhteistyötä.

Turvalla on käytössä Avainlippu-tunnus. Tunnus kertoo, että Turvan tuotteet ja palvelu ovat kotimaisia. Avainlippu-tunnuksen käyttöoikeuden myöntää Suomalaisen Työn Liiton Avainlippu-toimikunta.

Vuonna 2023 Turva lahjoitti yhteensä 100 000 euroa hyväntekeväisyyteen: Mieli ry:lle, Suomen luonnonsuojeluliiton Itämeri-työhön, Ukrainan lapsille UNICEFin kautta sekä Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymälle ruoka-apuun. Turvan asiakkaat pääsivät vaikuttamaan lahjoitusten kohdentamiseen.

HENKILÖSTÖ

Turvan strategian toteuttamisen ytimessä ovat osaavat ihmiset ja kyky uudistua sekä yksilö- että organisaatiotasolla. Panostamme merkittävästi henkilöstömme monipuoliseen osaamisen kehittämiseen sekä työhyvinvointiin. Panostamalla näihin teemoihin vahvistamme kilpailukykyämme paitsi tässä hetkessä myös pitkällä tähtäimellä. Ajanmukaisella henkilöstöpolitiikalla tuemme osaltaan Turvan tavoitekulttuurin saavuttamista. Yhteistoiminta eri henkilöstöryhmien edustajien kanssa on monipuolista ja Turvan kokonaisetua tavoittelevaa.

Keväällä toteutimme Turvassa kulttuuritutkimuksen, jonka vastausaste oli 76 prosenttia. Kulttuuritutkimuksen tuloksia käsiteltiin työpajoissa, joiden tavoitteena oli ymmärtää yhdessä paremmin sitä, mistä kokemus kulttuurista syntyy ja miten siihen voidaan vaikuttaa. Työpajoihin osallistui yli 300 turvalaista. Työpajojen myötä saimme työkaluja yhdessä muovata Turvan kulttuuria tulevaisuudessa toivomaamme suuntaan. Lisäksi tulokset toimivat syötteinä Turvan strategian päivitystyöhön ja vision kirkastamiseen.

Vuonna 2023 työntekijäkokeemusta mitattiin kerran kuukaudessa toteutettavalla eNPS-mittauksella. Lisäksi neljännesvuositarkasti toteutettiin Työelämän laatu Turvassa -kysely, joka sisältää johtamiseen, esihenkilötoimintaan, prosesseihin, toimintakulttuuriin ja osaamiseen liittyviä tee-

moja. Näiden kyselyiden tulosten avulla työyhteisöt Turvassa voivat kohdentaa omat kehittämistoimet niihin osa-alueisiin, jotka he kokevat kriittisimmiksi parasta työpaikkaa juuri heille rakennettaessa.

Syksyllä 2023 toteutetun henkilöstötutkimuksen perusteella Turva saavutti viidennen kerran Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen, jonka myöntää Eezy Flow Oy. PeoplePower-indeksin tulos Turvassa oli 73,2, kun vastaava Suomen toimihenkilönormi oli 69,7. Eezy Flow Oy:n mukaan tunnustus viestii henkilöstön korkeasta omistautuneisuudesta ja yrityksestä, jossa toimintaa kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.

Vuoden 2023 painopiste osaamisen lisäämisessä suuntautui esihenkilötyön kehittämiseen. Rakensimme yhdessä ”Turvan tapa johtaa” -mallin, joka ohjaa jokaisen turvalaisen esihenkilön työtä. Vuonna 2023 panostettiin myös kyvykkyyteen johtaa uudistamista erilaisissa verkostoissa ja tähän valmennukseen valittiin osallistujiksi 60 uudistajaa, jotka toimivat Turvassa asiantuntija-, kehittäjä- ja projektitehtävissä. Lisäksi varmistimme tavoitteidemme saavuttamisen edellyttämän osaamisen luomalla mahdollisuuksia työssä oppimiseen, kannustamalla osaamisen jakamiseen sisäisten verkostojemme kautta ja mahdollistamalla henkilöstön osallistumisen strategiin kärkihankkeisiin.

Palkitseminen

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä sekä henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat vuonna 2023 ja kahtena edellisellä vuonna seuraavat:

	2023	2022	2021
keskimääräinen lukumäärä	350	343	323
palkat ja palkkiot (1 000 e)	17 147	16 416	15 522

Toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen maksetut palkat ja palkkiot sekä hallinnolle maksetut palkkiot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Turvan koko henkilöstö on kannustavan palkkauksen piirissä. Palkkapolitiikan mukaan palkitsemisen perusteina ovat Turvassa:

1. peruspalkan osalta tehtävän vaativuus, joka perustuu joko TES:n vaativuusluokitteluun tai TES:n yläpuolisilla Hay-järjestelmään
2. henkilökohtaisen palkanosan osalta tehtävässä suoriutuminen mukaan lukien tehtävässä osoitettu osaaminen
3. tulospalkkioiden ja muiden palkkiojärjestelmien osalta palkkiotavoitteiden toteutuminen.

Turvan johtoryhmä päättää vuosittain yhtiön toiminnallisen tilanteen ja taloudellisen liikkumavaran perusteella henkilöstölle maksettavista tulospalkkioista.

Hallituksen palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat hallituksen puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja ja yksi hallituksen jäsen sekä toimitusjohtaja esittelijänä ja henkilöstöstä ja asiakaskokemuksesta vastaava johtaja sihteerinä. Palkitsemisvaliokunnan jäsenet valitaan kalenterivuodeksi kerrallaan vuoden ensimmäisessä hallituksen kokouksessa. Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä oli vuonna 2023 valmistella päätösehdotus ja esitellä hallitukselle päätettäväksi toimitusjohtajan ja johtajien palkat ja edut, tulospalkkiorakenne ja tulospalkkioiden toteutuminen sekä keskeisistä toiminnoista vastaavien tulospalkkiorakenne ja tulospalkkioiden toteutuminen.

Lisäksi palkitsemisvaliokunta osallistui Turvan palkka- ja palkitsemispolitiikan valmisteluun ja seurasi Turvan palkka- ja palkitsemispolitiikan toteutumista.

Vuonna 2023 henkilöstön tulospalkkiotavoite koostui Turvan asiakastyytyväisyyttä, palvelun laatua sekä vakuutustoiminnan kasvua ja kannattavuutta mittaavien tunnuslukujen kehityksestä. Johtajilla, palvelujohtajilla ja päälliköillä oli lisäksi henkilöstötutkimuksen tulokseen liittyvä tulospalkkiotavoite.

Yritysmyyntipäälliköille maksetaan paikallisen työehtosopimuksen mukaista myyntipalkkaa. Aluemyyntipäälliköillä ja palveluesimiehillä on myyntitoiminnan luonteen takia lisäksi oma kannustejärjestelmä. Myös asiakasneuvojilla ja korvauskäsittelijöillä on erillinen kannustejärjestelmä. Lisäksi Turvassa toteutetaan myyntikilpailuja, joiden tavoitteet ja palkinnot määritellään tuote- tai kampanjakohtaisesti.

YHTIÖN HALLINTO JA ORGANISAATIO

Vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat ovat Keskinäisen Vakuutusyhtiö Turvan osakkaita eli omistajia. Osakkaat pääsevät yhtiökokouksessa vaikuttamaan Turvan päätöksentekoon, ja lisäksi asiakkailta on omistaja-asiakkuuteen perustuvia etuisuuksia. Turvan takuupääoman omistajia ovat muun muassa SAK, 13 ammattiliittoa, kaksi työväenyhteisöä, LähiTapiola-ryhmä ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo. Takuuosuuksien määrä on yhteensä 6 032 osuutta ja takuupääoman määrä yhteensä 10 145 096,81 euroa.

Vakuutuksenottajilla ja takuupääoman omistajilla on oikeus vaikuttaa ja käyttää päätösvaltaa yhtiökokouksessa, joka on ylin päätösvaltaa käyttävä elin. Yhtiökokous mm. vahvistaa tuloslaskelman ja taseen, päättää voiton tai tappion käyttämisestä, päättää vastuuvapaudesta hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle sekä valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat. Varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa, yleensä toukokuussa. Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan hallituksen päättämissä sanomalehdissä.

Hallintoneuvoston tehtävänä on mm. valvoa Turvan hallintoa. Lisäksi hallintoneuvosto valitsee ja vapauttaa hallituksen jäsenet. Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä on vuosittain erovuorossa kolmasosa tai sitä lähin vastaava määrä. Vuoden 2023 lopussa hallintoneuvoston jäsenmäärä oli 28. Hallintoneuvoston jäsenistä useat ovat ammattiliittojen edustajia. Hallintoneuvoston kokoonpano on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia Turvan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus mm. päättää Turvan strategiasta, toimintasuunnitelmista ja budjetista. Hallintoneuvosto valitsee hallitukseen kalenterivuodeksi kerrallaan 6–9 jäsentä.

Hallituksen kokoonpano vuonna 2023 oli seuraava:

- Riku Aalto, puheenjohtaja, Vantaa
- Pekka Antikainen, toimitusjohtaja, Helsinki
- Jari Eklund, yhtiöryhmän johtaja, Vihti
- Jukka Mattila, talousjohtaja, Helsinki
- Päivi Niemi-Laine, yhteiskuntasuhteiden johtaja, Helsinki
- Olli-Pekka Ruuskanen, tutkimusjohtaja, Helsinki
- Katja Syvärinen, hallituksen varapuheenjohtaja, Helsinki.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Riku Aalto ja varapuheenjohtajana Pekka Antikainen. Vuonna 2023 hallituksen palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Riku Aalto, Pekka Antikainen ja Jari Eklund. Jari Eklundin ja Päivi Niemi-Laineen jäsenyys Turvan hallituksessa päättyi 31.12.2023. Vuoden 2024 alussa Turvan hallituksen jäsenenä aloitti aktuaarijohtaja Sari Ropponen, Espoo.

Turvan viisi liiketoimintayksikköä ovat Vakuutukset ja korvaukset, Henkilöstö ja asiakaskokemus, Liiketoiminnan kehittäminen, Myynti ja markkinointi sekä Talous. Turvan johtoryhmä valmistellee asioita hallituksen päätettäväksi ja valvoo päätösten toteutumista. Lisäksi johtoryhmä päättää työjärjestyksensä mukaisesti erikseen mainituista asioista.

Vuonna 2023 johtoryhmään kuuluivat:

- Ville Raunio, toimitusjohtaja
- Jussi Ilveskoski, johtaja, vakuutukset ja korvaukset, toimitusjohtajan sijainen
- Anita Aalto, johtaja, henkilöstö ja asiakaskokemus
- Tiina Kemppe, johtaja, myynti ja markkinointi
- Timo Laukas, johtaja, talous
- Satu Rinta-Jaskari, johtaja, liiketoiminnan kehittäminen.

Sisäinen valvonta on oleellinen osa Turvan liiketoimintayksiköiden operatiivista toimintaa. Jokainen esihenkilö vastaa sisäisen valvonnan toteutumisesta vastuualueellaan. Lisäksi vastuullinen vakuutusmatemaatikko, aktuaaritoiminto, compliance-toiminto, riskienhallintatoiminto ja sisäinen tarkastus valvovat liiketoimintaa.

Turvalla on yhteensä seitsemän aluetoimikuntaa eri puolilla maata. Niissä on jäseniä yhteensä 76. Aluetoimikuntien jäsenet ovat asiakkaiden edustajia. Valtaosa heistä tulee ammattiyhdistyskentästä.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön tilikauden voitto oli 8 473 923,71 euroa. Tilikauden päättyessä emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat olivat 53 210 367,50 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta maksetaan takuupääoman omistajille korkoa 2,3 prosenttia eli 233 337,20 euroa ja 200 000,00 euroa siirretään yhtiöjärjestyksen 4 §:ssä tarkoitettuun käyttörahastoon ja 8 040 586,51 euroa siirretään voittovarojen tilille omaan pääomaan.

TILINPÄÄTÖS 1.1.–31.12.2023

Emoyhtiö

Emoyhtiön tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
VAKUUTUSMAKSUTUOTOT		
Vakuutusmaksutulo	146 751 675,85	140 872 324,18
Jälleenvakuuttajien osuus	-6 235 757,30	-5 362 683,30
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-3 271 708,00	-3 286 320,00
Vakuutusmaksutuotot	<u>137 244 210,55</u>	<u>132 223 320,88</u>
KORVAUSKULUT		
Maksetut korvaukset	-104 240 234,50	-102 073 939,47
Jälleenvakuuttajien osuus	14 518 099,36	2 071 738,74
Korvausvastuun muutos	9 464 637,00	7 357 896,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-14 479 376,00	-419 460,00
Korvauskulut	<u>-94 736 874,14</u>	<u>-93 063 764,73</u>
LIIKEKULUT	-36 911 669,20	-35 451 135,17
VAKUUTUSTEKNINEN KATE/TULOS ENNEN TASOITUSMÄÄRÄN MUUTOSTA	5 595 667,21	3 708 420,98
TASOITUSMÄÄRÄN MUUTOS	-1 660 774,00	0,00
VAKUUTUSTEKNINEN KATE/TULOS	<u>3 934 893,21</u>	<u>3 708 420,98</u>
SIJOITUSTOIMINTA		
Sijoitustoiminnan tuotot	11 020 373,49	6 519 653,54
Sijoitustoiminnan kulut	-4 016 249,05	-11 771 820,45
Sijoitustoiminnan nettotuotto	<u>7 004 124,44</u>	<u>-5 252 166,91</u>
MUUT TUOTOT JA KULUT		
Muut tuotot	440 236,82	550 076,47
Muut kulut	-1 209 204,90	-1 139 955,83
Muut tuotot ja kulut	<u>-768 968,08</u>	<u>-589 879,36</u>
VOITTO TAI TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	10 170 049,57	-2 133 625,29
TULOVEROT		
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-1 699 657,86	21 221,97
Laskennalliset verot	3 532,00	514,80
Tuloverot	<u>-1 696 125,86</u>	<u>21 736,77</u>
TILIKAUDEN VOITTO TAI TAPPIO	<u>8 473 923,71</u>	<u>-2 111 888,52</u>

Emoyhtiön tase

TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	18 717,80	37 435,60
Muut pitkävaikutteiset menot	6 663 391,37	7 543 323,50
Ennakkomaksut	2 698 217,51	1 428 274,00
Aineettomat hyödykkeet	9 380 326,68	9 009 033,10
SJOITUKSET		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiint.osakk.	18 261 828,06	18 333 644,25
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	196 843 231,31	184 589 425,83
Rahoitusmarkkinavälineet	2 249 482,35	3 930 575,38
Sijoitukset	217 354 541,72	206 853 645,46
SAAMISET		
Ensivakuutustoiminnasta	35 664 615,61	33 052 277,76
Jälleenvakuutustoiminnasta	2 043 572,03	1 618 650,77
Muut saamiset	4 456 588,53	3 974 108,29
Laskennallinen verosaaminen	29 623,21	26 091,21
Saamiset	42 194 399,38	38 671 128,03
MUU OMAISUUS		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	819 494,27	880 447,95
Rahat ja pankkisaamiset	10 887 297,96	6 461 841,78
Muu omaisuus	181 914,23	181 914,23
Muu omaisuus	11 888 706,46	7 524 203,96
SIIRTOSAAMISET		
Korot ja vuokrat	139 685,60	121 384,28
Muut siirtosaamiset	101 097,72	79 995,71
Siirtosaamiset	240 783,32	201 379,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ	281 058 757,56	262 259 390,54

Emoyhtiön tase

TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Pohjarahasto	504 563,78	504 563,78
Takuupääoma	10 145 096,81	10 145 096,81
Ylikurssirahasto	7 871,19	7 871,19
Muut rahastot		
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	330 000,00	430 000,00
Muut rahastot	219 217,60	219 217,60
Muut rahastot	549 217,60	649 217,60
Ed.tilikausien voitto	44 187 226,19	46 400 565,68
Tilikauden voitto tai tappio	8 473 923,71	-2 111 888,52
Oma pääoma	63 867 899,28	55 595 426,54
VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA		
Vakuutusmaksuvastuu	55 842 042,00	52 570 334,00
Korvausvastuu	121 196 277,00	130 660 914,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-21 145 241,00	-35 624 617,00
Tasoituspääoma	46 661 225,00	45 000 451,00
Vakuutustekninen vastuuvelka	202 554 303,00	192 607 082,00
VELAT		
Ensivakuutustoiminnasta	1 257 156,92	1 229 804,85
Jälleenvakuutustoiminnasta	114 626,99	102 012,71
Muut velat	8 401 164,49	7 609 846,51
Velat	9 772 948,40	8 941 664,07
SIIRTOVELAT		
Siirtovelat	4 863 606,88	5 115 217,93
	4 863 606,88	5 115 217,93
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	281 058 757,56	262 259 390,54

Emoyhtiön rahoituslaskelma

	31.12.2023	31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto tai tappio varsinaisesta toiminnasta	10 170 049,57	-2 133 625,29
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	9 947 221,00	-3 652 116,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-5 422 525,09	9 697 640,62
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Suunnitelman mukaiset poistot	2 053 171,74	1 974 830,73
Muut oikaisut	1 301 440,62	-2 686 032,95
<i>Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta</i>	18 049 357,84	3 200 697,11
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-3 559 142,68	-2 967 924,82
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	579 673,28	954 198,94
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	15 069 888,44	1 186 971,23
Maksetut välittömät verot	-1 699 657,86	21 221,97
Liiketoiminnan rahavirta	13 370 230,58	1 208 193,20
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-5 078 371,17	-3 112 933,38
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	-1 301 440,62	2 686 032,95
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-2 363 511,64	-2 375 506,24
Investointien rahavirta	-8 743 323,43	-2 802 406,67
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-201 450,97	-414 933,27
Rahoituksen rahavirta	-201 450,97	-414 933,27
Rahavarojen muutos	4 425 456,18	-2 009 146,74
Rahavarat tilikauden alussa	6 461 841,78	8 470 988,52
Rahavarat tilikauden lopussa	10 887 297,96	6 461 841,78
Rahavarojen muutos	4 425 456,18	-2 009 146,74

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Vakuutusmaksutulo	2023	2022
Ensivakuutus		
Kotimaasta	146 750 672,09	140 872 324,18
Ensivakuutus yhteensä	<u>146 750 672,09</u>	<u>140 872 324,18</u>
Jälleenvakuutus	1 003,76	0,00
<i>Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta</i>	<u>146 751 675,85</u>	<u>140 872 324,18</u>

1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät	2023	2022
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	401 001,69	367 210,73
Jakojärjestelmämaksut	4 602 171,80	4 492 631,43
Vakuutusmaksuvero	28 305 844,14	27 950 406,84
Palosuojelumaksu	299 245,71	302 044,97
Liikenneturvallisuusmaksu	386 526,25	300 976,32
Työsuojelumaksu	74 545,05	77 141,05
<i>Yhteensä</i>	<u>34 069 334,64</u>	<u>33 490 411,34</u>

Tuloslaskelman liitetiedot

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto- osuuksia	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus	2023	4 781 972,08	4 779 509,08	-1 745 939,77	-1 427 854,32	-338 374,17	1 267 340,82
	2022	4 858 765,41	4 879 332,41	-2 443 628,43	-1 495 355,29	-244 407,00	695 941,69
	2021	5 204 552,86	5 232 817,86	-3 716 308,92	-1 261 575,14	-155 300,00	99 633,80
Muu tapaturma ja sairaus	2023	27 869 409,79	26 538 543,79	-21 903 330,50	-6 186 122,59	-104 810,76	-1 655 720,06
	2022	25 432 453,73	24 745 434,73	-18 056 613,67	-6 024 452,79	-73 566,00	590 802,27
	2021	23 657 836,43	23 351 870,43	-13 356 557,93	-5 755 311,88	-64 349,00	4 175 651,62
Moottoriajoneuvon vastuu	2023	29 732 788,44	29 875 948,44	-9 129 058,95	-8 817 561,19	-4 103 056,21	7 826 272,09
	2022	30 097 638,31	29 250 530,31	-10 749 106,86	-7 925 024,28	-2 862 453,00	7 713 946,17
	2021	28 033 591,89	26 827 886,89	-10 372 167,66	-7 689 283,11	-2 177 694,00	6 588 742,12
Maa-ajoneuvot	2023	40 973 822,45	40 248 579,45	-37 238 021,14	-9 707 166,60	-55 346,61	-6 751 954,90
	2022	39 171 158,82	38 025 178,82	-37 420 453,68	-9 226 736,44	411 721,00	-8 210 290,30
	2021	36 302 964,10	34 656 251,10	-29 548 935,95	-8 488 169,77	-36 771,00	-3 417 625,62
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2023	2 379 450,11	1 859 920,11	-1 813 138,32	-441 064,79	-14 972,68	-409 255,68
	2022	2 095 955,55	2 016 728,55	-1 450 175,15	-394 458,26	-10 510,00	161 585,14
	2021	1 586 729,94	1 507 335,94	-863 530,52	-223 022,55	-9 192,00	411 590,87
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2023	33 973 271,34	33 188 929,34	-19 995 512,54	-9 299 742,25	-1 029 536,52	2 864 138,03
	2022	32 006 785,70	31 572 137,70	-19 871 985,26	-9 086 883,11	-444 994,42	2 168 274,91
	2021	30 909 845,54	30 809 873,54	-21 536 578,98	-8 504 813,29	-75 679,96	692 801,31
Vastuu	2023	3 133 751,81	3 057 509,81	-512 148,42	-654 121,88	-71 228,99	1 820 010,52
	2022	3 244 335,70	3 167 650,70	-1 989 453,70	-731 540,29	-64 934,78	381 721,93
	2021	3 048 909,62	2 961 221,62	-870 346,14	-565 877,81	-61 916,67	1 463 081,00
Oikeusturva	2023	3 771 328,81	3 797 113,81	-1 880 585,16	-814 848,78	0,00	1 101 679,87
	2022	3 835 312,17	3 797 535,17	-2 337 531,59	-935 941,91	0,00	524 061,67
	2021	3 739 826,35	3 678 875,35	-2 728 150,76	-765 599,71	0,00	185 124,88
Muut	2023	134 877,26	132 910,26	-78 167,79	-29 902,68	-15 521,12	9 318,67
	2022	129 918,79	131 475,79	-39 353,55	-35 859,89	-12 557,05	43 705,30
	2021	134 001,60	134 571,60	-113 088,21	-29 958,23	-8 672,00	-17 146,84
Ensvakuutus yhteensä	2023	146 750 672,09	143 478 964,09	-94 295 902,59	-37 378 385,08	-5 732 847,06	6 071 829,36
	2022	140 872 324,18	137 586 004,18	-94 358 301,89	-35 856 252,26	-3 301 701,25	4 069 748,78
	2021	132 618 258,33	129 160 704,33	-83 105 665,07	-33 283 611,49	-2 589 574,63	10 181 853,14
Jälleenvakuutus	2023	1 003,76	1 003,76	-479 694,91	0,00	2 529,00	-476 162,15
	2022	0,00	0,00	-357 741,58	-3 586,22	0,00	-361 327,80
	2021	0,00	0,00	-150 024,29	-3 328,53	0,00	-153 352,82
Yhteensä	2023	146 751 675,85	143 479 967,85	-94 775 597,50	-37 378 385,08	-5 730 318,06	5 595 667,21
	2022	140 872 324,18	137 586 004,18	-94 716 043,47	-35 859 838,48	-3 301 701,25	3 708 420,98
	2021	132 618 258,33	129 160 704,33	-83 255 689,36	-33 286 940,02	-2 589 574,63	10 028 500,32
Tasoisuudensäätö muutos	2023						-1 660 774,00
	2022						0,00
	2021						-6 026 379,00
Vakuutustekninen kate	2023						3 934 893,21
	2022						3 708 420,98
	2021						4 002 121,32

Tuloslaskelman liitetiedot

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2023	2022
Maksetut korvaukset	10 072 283,45	9 603 474,18
Liikekulut	36 911 669,20	35 451 135,17
Sijoitustoiminnan hoitokulut	822 455,35	625 294,60
Muut kulut	1 123 260,27	1 130 870,58
<i>Yhteensä</i>	<u>48 929 668,27</u>	<u>46 810 774,53</u>

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut

	2023	2022
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	5 500 732,60	5 904 624,76
Muut vakuutusten hankintamenot	11 607 036,85	11 688 457,18
	<u>17 107 769,45</u>	<u>17 593 081,94</u>
Vakuutusten hoitokulut	11 764 416,67	10 344 122,70
Hallintokulut	8 506 198,96	7 922 633,84
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-466 715,88	-408 703,31
<i>Yhteensä</i>	<u>36 911 669,20</u>	<u>35 451 135,17</u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	17 146 634,60	16 415 574,95
Eläkekulut	3 218 536,24	2 910 310,01
Muut henkilösivukulut	620 961,73	583 678,59
<i>Yhteensä</i>	<u>20 986 132,57</u>	<u>19 909 563,55</u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen

Palkat ja palkkiot	420 914,00	392 099,00
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan/toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

Hallitus ja hallituksen varajäsenet

Palkat ja palkkiot	108 990,00	123 650,00
Eläkesitoumukset	Hallituksen jäsenten ja varajäsenten eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Eläkesitoumukset	Hallituksen päätoimisen jäsenen eläkeikä/eroamisikä on 63 vuotta ja puheenjohtajan sekä muiden jäsenten eläkeikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet

Palkat ja palkkiot	25 740,00	30 720,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	350	343
------------	-----	-----

Tuloslaskelman liitetiedot

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2023	2022
Tilintarkastus	39 968,40	36 966,69
<i>Yhteensä</i>	<u>39 968,40</u>	<u>36 966,69</u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2023	2022
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Korkotuotot	556,32	290,07
Muut tuotot	1 157 469,14	1 123 146,99
<i>Yhteensä</i>	<u>1 158 025,46</u>	<u>1 123 437,06</u>
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	1 549 056,18	857 690,88
Korkotuotot	760 293,52	428 753,44
Muut tuotot	794 288,13	711 563,51
<i>Yhteensä</i>	<u>3 103 637,83</u>	<u>1 998 007,83</u>
Yhteensä	4 261 663,29	3 121 444,89
Arvon alentumisten palautukset	6 449 873,86	35 212,21
Myyntivoitot	308 836,34	3 362 996,44
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	11 020 373,49	6 519 653,54
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yritykset	-347 371,02	-330 332,76
Muut yritykset	-248 356,17	-191 449,14
<i>Yhteensä</i>	<u>-595 727,19</u>	<u>-521 781,90</u>
Kulut muista sijoituksista	-798 172,23	-599 089,15
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Muut yritykset	15 276,10	-241 133,08
<i>Yhteensä</i>	<u>15 276,10</u>	<u>-241 133,08</u>
Yhteensä	-1 378 623,32	-1 362 004,13
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-1 027 348,77	-9 732 852,83
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 027 348,77</u>	<u>-9 732 852,83</u>
Myyntitappiot	-1 610 276,96	-676 963,49
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-4 016 249,05	-11 771 820,45
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonalentumisia ja niiden oikaisua	7 004 124,44	-5 252 166,91
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	7 004 124,44	-5 252 166,91

Tuloslaskelman liitetiedot

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2023	2022
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	375 942,83	463 779,73
Muut tuotot	64 293,99	86 296,74
<i>Yhteensä</i>	<u>440 236,82</u>	<u>550 076,47</u>
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-1 123 260,27	-1 130 870,58
Muut kulut	-85 944,63	-9 085,25
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 209 204,90</u>	<u>-1 139 955,83</u>

Taseen liitetiedot

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2023		Käypä arvo
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	59 391,59	59 391,59	260 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	15 243 764,58	15 496 046,47	20 615 000,00
Muut kiinteistöosakkeet	2 706 390,00	2 706 390,00	3 031 600,00
	<u>18 009 546,17</u>	<u>18 261 828,06</u>	<u>23 906 600,00</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	196 843 231,31	196 843 231,31	215 421 054,53
Rahoitusmarkkinavälineet	2 249 482,35	2 249 482,35	2 233 811,70
	<u>199 092 713,66</u>	<u>199 092 713,66</u>	<u>217 654 866,23</u>
	<u>217 102 259,83</u>	<u>217 354 541,72</u>	<u>241 561 466,23</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta 11 737,32

Kirjanpitoarvo sisältää

Tuloutettuja arvonkorotuksia 252 281,89
Muita arvonkorotuksia 0,00 252 281,89

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 24 206 924,51

Sijoitukset	2022		Käypä arvo
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	59 391,59	59 391,59	260 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	15 238 764,58	15 491 046,47	20 610 000,00
Muut kiinteistöosakkeet	2 783 206,19	2 783 206,19	3 135 416,19
	<u>18 081 362,36</u>	<u>18 333 644,25</u>	<u>24 005 416,19</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	184 589 425,83	184 589 425,83	195 588 435,53
Rahoitusmarkkinavälineet	3 930 575,38	3 930 575,38	3 837 552,79
	<u>188 520 001,21</u>	<u>188 520 001,21</u>	<u>199 425 988,32</u>
Jälleenvakuutustalletesaamiset	0,00	0,00	0,00
	<u>206 601 363,57</u>	<u>206 853 645,46</u>	<u>223 431 404,51</u>
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta			49 892,06
Kirjanpitoarvo sisältää			
Tuloutettuja arvonkorotuksia		252 281,89	
Muita arvonkorotuksia		0,00	252 281,89
		<u>252 281,89</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>16 577 759,05</u>

Taseen liitetiedot

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:

	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet
Hankintameno 1.1.	19 948 564,67
Vähennykset	-54 781,52
Hankintameno 31.12.	<u>19 893 783,15</u>
Kertyneet poistot 1.1.	-157 470,74
Kertyneet poistot 31.12.	<u>-157 470,74</u>
Arvonalentumiset 1.1.	-1 709 731,57
Tilikauden arvonalentumiset	-57 000,00
Arvonalentumisten palautukset	39 965,33
Arvonalentumiset 31.12.	<u>-1 726 766,24</u>
Arvonkorotukset 1.1.	252 281,89
Arvonkorotukset 31.12.	<u>252 281,89</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>18 261 828,06</u></u>

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:

Jäljellä oleva hankintameno	8 878 651,59
Kirjanpitoarvo	8 878 651,59
Käypä arvo	9 145 600,00

Taseen liitetiedot

7. SJOITUKSET

7.1. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä

Kiinteistö Oy Turvarinne

Hankintameno 1.1.	7 835 652,64
Arvonalemmukset 1.1.	-735 652,64
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 100 000,00

As Oy Hervannan Turva

Hankintameno 1.1.	162 873,25
Arvonkorotukset 1.1.	252 281,89
Kirjanpitoarvo 31.12.	415 155,14

As Oy Hervannan Lauri

Hankintameno 1.1.	1 282 817,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 282 817,58

As Oy Vierumäen Lomagolf

Hankintameno 1.1.	438 912,00
Arvonalemmukset 1.1.	-28 912,00
Arvonalemmusten palautukset 31.12.	5 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	415 000,00

As Oy Tampereen Härmälänrannan Turva

Hankintameno 1.1.	6 283 073,75
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 283 073,75

Kirjanpitoarvo 31.12. yhteensä

15 496 046,47

TYTÄRYHTIÖT

	Kotipaikka	Omistus- osuus
Kiinteistö Oy Turvarinne	Tampere	100,00 %
As Oy Hervannan Turva	Tampere	100,00 %
As Oy Hervannan Lauri	Tampere	100,00 %
As Oy Vierumäen Lomagolf	Heinola	100,00 %
As Oy Tampereen Härmälänrannan Turva	Tampere	100,00 %

Taseen liitetiedot

7.2 Muut sijoitukset

Tiedot esitetään sijoituksista, jotka ovat kirjanpitoarvoltaan 500 000 euroa tai yli.

Arvopaperi	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Sijoitusrahastot			
Amundi ETF MSCI EM Asia UCITS ETF	691 041,35	724 425,75	Ranska
Amundi ETF MSCI Emerging Markets UCITS ETF	2 540 400,68	2 672 488,09	Ranska
Goldman Sachs GI Convertible Opp - I Cap EUR (hgi)	7 514 846,53	8 294 375,59	Luxemburg
LähiTapiola Eurooppa HY ESG A	2 502 410,00	2 624 684,36	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A	4 777 778,38	5 590 068,85	Suomi
LähiTapiola High Yield A	2 999 946,12	3 595 648,30	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A	2 032 527,23	2 750 273,44	Suomi
LähiTapiola Kasvu ESG A	870 201,36	1 224 910,08	Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A	2 123 166,56	3 399 537,76	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	7 428 395,26	7 428 395,26	Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A	13 456 467,03	13 456 467,03	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A	9 033 119,31	10 011 457,32	Suomi
LähiTapiola Lyhytkorko ESG A	2 192 146,77	2 268 152,78	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A	10 994 380,90	10 994 380,90	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A	10 223 835,63	12 358 933,57	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A	7 756 914,44	7 866 127,83	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A	9 523 389,23	9 523 389,23	Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A	5 324 937,16	9 562 577,69	Suomi
LähiTapiola Yhteisö Eurooppa ESG IV B	2 800 000,00	3 001 943,20	Suomi
LähiTapiola Yhteisö Pitkäkorko ESG IV B	2 000 000,00	2 096 959,51	Suomi
LähiTapiola Yhteisö USA ESG IV B	1 600 000,00	1 730 182,66	Suomi
LähiTapiola Yhteisö Yrityskorko ESG IV B	4 050 000,00	4 228 232,27	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	22 342 444,25	23 881 082,80	Suomi
Robeco QI Global Dynamic Duration I EUR	19 818 194,86	19 818 194,86	Luxemburg
Seligson & Co Kehittyvät Markkinat A	1 500 000,00	1 516 074,79	Suomi
UBAM - European Convertible Bond	4 421 923,28	4 421 923,28	Luxemburg
Xtrackers MSCI Nordic UCITS ETF (Acc.)	1 737 856,70	1 885 640,00	Saksa
iShares Global HY Corp Bond UCITS ETF EUR Hedged	3 858 351,28	3 858 351,28	Luxemburg
iShares JP Morgan USD EM Bond EUR Hedg. UCITS	3 815 377,50	3 815 377,50	Irlanti
Yhteensä	169 930 051,81	184 600 255,98	
Pääomasijoitusrahastot			
LähiTapiola Aluekiinteistöt Ky	2 589 245,00	2 589 245,00	Suomi
LähiTapiola Asuntorahasto Prime Ky	676 754,72	676 754,72	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	610 251,11	610 251,11	Suomi
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	2 632 644,31	3 004 764,35	Suomi
LähiTapiola Pääomasijoitus V Ky	339 676,94	340 726,88	Suomi
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	4 918 451,47	4 945 735,02	Suomi
LähiTapiola Tampereen Tornit Ky	1 629 643,13	1 629 643,13	Suomi
LähiTapiola Tontit II Ky	1 688 633,82	1 846 139,12	Suomi
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	1 261 690,99	1 399 414,85	Suomi
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	6 539 790,07	6 742 620,95	Suomi
Yhteensä	22 886 781,56	23 785 295,13	

Taseen liitetiedot

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

2023

	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikuttiset menot	Ennakkomaksut	Kalusto
Hankintameno 1.1.	20 810 591,09	1 698 411,00	4 127 011,80
Lisäykset	286 457,73	1 853 258,51	285 742,70
Vähennykset	-169 051,27	0,00	-335 646,68
Siirrot erien välillä	583 315,00	-583 315,00	0,00
Hankintameno 31.12.	21 511 312,55	2 968 354,51	4 077 107,82
Kertyneet poistot 1.1.	-13 229 831,99	-270 137,00	-3 246 563,85
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	158 710,53	0,00	262 115,92
Tilikauden poistot	-1 758 081,92	0,00	-273 165,62
Kertyneet poistot 31.12.	-14 829 203,38	-270 137,00	-3 257 613,55
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 682 109,17	2 698 217,51	819 494,27

9. Oman pääoman muutokset ja laskelma voitonjakokelpoisista varoista

9.1 Oman pääoman muutokset

	1.1.2023	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2023
Pohjarahasto	504 563,78	0,00	0,00	504 563,78
Takuupääoma	10 145 096,81	0,00	0,00	10 145 096,81
Ylikurssirahasto	7 871,19	0,00	0,00	7 871,19
Käyttörahasto	430 000,00	0,00	-100 000,00	330 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	219 217,60	0,00	0,00	219 217,60
Edellisten tilikausien voitto	46 400 565,68	-2 111 888,52	-101 450,97	44 187 226,19
Tilikauden voitto tai tappio	-2 111 888,52	8 473 923,71	2 111 888,52	8 473 923,71
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	55 595 426,54	6 362 035,19	1 910 437,55	63 867 899,28

9.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

31.12.2023

Tilikauden voitto	8 473 923,71
Edellisten tilikausien voitto	44 187 226,19
Käyttörahasto	330 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	219 217,60
<i>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä</i>	53 210 367,50

Taseen liitetiedot

10. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Leasingvastuut

Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	14 240,16	92 148,72
Seuraavina vuosina maksettava määrä	42 720,48	358 369,92
	<u>56 960,64</u>	<u>450 518,64</u>

Vuokravastuut

Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	648 371,57	632 780,35
Seuraavina vuosina maksettava määrä	570 802,31	807 045,48
	<u>1 219 173,88</u>	<u>1 439 825,83</u>

Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokravastuuna on esitetty irtisanomisajan vuokra.
Vertailuvuosi on muutettu vastaavasti (aiemmin perustui arvioon vuokra-ajan pituudesta)

Arvonlisäverovastuut

Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin
liittyen

Yhteistoimintayritykset	3 022 902,25	2 496 357,94
	<u>3 022 902,25</u>	<u>2 496 357,94</u>

Positiivinen alv-vastuu = alv-velka

Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen

Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu

- 10 v. tarkistuskausi

Muut ryhmän yritykset	66 872 306,53	78 779 260,49
	<u>66 872 306,53</u>	<u>78 779 260,49</u>

Muut vastuusitoumukset

Sijoitussitoumukset	16 171 939,34	11 916 943,95
Ostositoumukset	100 000,00	100 000,00
	<u>16 271 939,34</u>	<u>12 016 943,95</u>

11. Korvausvastuu

2023

2022

Korvausvastuusta vähennetyt riidattomat regressisaamiset

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus

2 445 502,00

2 763 885,00

Korvausvastuun riittävyys

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus

2 410 195,37

2 878 104,84

Muu tapaturma ja sairaus

3 241 427,61

3 538 940,95

Moottoriajoneuvon vastuu

8 128 962,01

7 748 815,53

Maa-ajoneuvot

232 231,53

491 555,31

Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus

215 755,11

-39 702,49

Palo- ja muu omaisuusvahinko

1 826 657,45

2 147 503,08

Vastuu

778 602,94

201 415,07

Oikeusturva

691 605,75

692 643,22

Muut

-48 738,90

-1 667,83

Jälleenvakuutus

-476 673,69

-357 741,13

17 000 025,18

17 299 866,56

12 Siirtovelkojen erittely

2023

2022

Velat henkilöstölle

3 577 364,35

3 622 413,60

Muut siirtovelat

1 286 242,53

1 492 804,33

4 863 606,88

5 115 217,93

13. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Turvalla ei ole osakeyhtiön 8 luvun 6§:ssä tarkoitettuja rahalainoja, vastuita ja vastuusitoumuksia lähipiiriin kuuluvalla.

Turva ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 10.

Tunnusluvut ja analyysit

14. TUNNUSLUVUT JA ANALYYSIT

	2023	2022	2021	2020	2019
Vakuutusmaksutulo (ennen jv-osuutta), €	146 751 676	140 872 324	132 618 258	121 856 734	111 114 928
Vahinkosuhte (prosentteina)	69,0	70,4	65,4	65,1	71,9
Korvauskulut ilman perustekorkokulua (+/-), €	94 464 026	92 848 403	80 586 111	44 055 528	44 842 969
Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua (prosentteina)	68,8	70,2	65,1	64,7	71,4
Liikekulusuhde (prosentteina)	26,9	26,8	26,5	27,7	25,4
Yhdistetty kulusuhde (prosentteina)	95,9	97,2	91,9	92,7	97,3
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua (prosentteina)	95,7	97,0	91,6	92,3	96,8
Liikevoitto (+) tai tappio (-), €	11 830 824	-2 133 625	16 155 250	6 800 349	7 106 111
Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos *) (+/-), €	7 629 165	-18 709 307	4 628 951	3 552 817	9 892 342
Kokonaistulos, (+/-) €	19 459 989	-20 842 933	20 784 200	10 353 166	16 998 454
Korkokulut ja muut rahoituskulut (+), €	-15 276	241 133	86 349	613 810	-101
Perustekorkokulu (+), €	272 848	215 361	395 321	285 632	337 889
Kokonaispääoman tuotto ilman sij.sid.vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)	6,8	-7,0	7,3	4,2	6,8
Sijoitustoiminnan nettotuotto-% käyvin arvoin sitoutuneelle pääomalle (+/-)	6,1	-9,2	4,5	2,5	7,4
Tasoisuusmäärä, €	46 661 225	45 000 451	45 000 451	38 974 072	34 383 687
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	350	343	323	323	315

Tulosanalyysi

	2023	2022	2021	2020	2019
	€	€	€	€	€
Vakuutusmaksutuotot (+/-)	137 244 211	132 223 321	123 840 819	68 130 363	62 819 368
Korvauskulut (-/+)	-94 736 874	-93 063 765	-80 981 432	-44 341 160	-45 180 858
Liikekulut (-)	-36 911 669	-35 451 135	-32 830 887	-18 839 861	-15 940 044
Vakuutustekninen kate ennen tasoisuusmäärän muutosta (+/-)	5 595 667	3 708 421	10 028 500	4 949 342	1 698 466
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut, arvonkorotukset ja niiden oikaisut sekä arvonmuutokset (+/-)	7 004 124	-5 252 167	6 633 737	2 251 102	5 827 773
Muut tuotot ja kulut (+/-)	-768 968	-589 879	-506 988	-400 095	-420 128
Liikevoitto (+) tai tappio (-)	11 830 824	-2 133 625	16 155 250	6 800 349	7 106 111
Tasoisuusmäärän muutos (-/+)	-1 660 774	0	-6 026 379	-4 590 385	0
Voitto (+) tai tappio (-) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	10 170 050	-2 133 625	10 128 871	2 209 964	7 106 111
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot (-/+)	-1 696 126	21 737	-2 025 500	-418 171	-1 399 024
Tilikauden voitto (+) tai tappio (-)	8 473 924	-2 111 889	8 103 371	1 791 793	5 707 087

Vuoden 2021 alusta alkaen Turva luopui koko vakuutusliiketoimintaa koskevasta 40 prosentin osamääräjälleenvakuutuksesta.

Tunnusluvut ja analyysit

15. Sijoitusten perus- ja riskijakauma (käyvin arvoin)

	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	154,3	61,1	147,2	64,0	66,7	68,2	66,9
Joukkovelkakirjalainat	141,0	55,8	129,6	56,4	53,2	55,8	54,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	13,3	5,2	17,6	7,6	13,5	12,4	12,6
Osakesijoitukset yhteensä	57,5	22,8	43,1	18,8	18,4	17,7	18,5
Noteeratut osakkeet ³⁾	40,4	16,0	28,5	12,4	15,0	15,5	15,9
Pääomasijoitukset ⁴⁾	16,7	6,6	14,3	6,2	3,3	2,0	2,4
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,4	0,1	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2
Kiinteistösijoitukset yhteensä	40,8	16,2	39,6	17,2	14,9	14,2	14,7
Suorat kiinteistösijoitukset	23,9	9,5	24,0	10,4	9,1	12,3	13,1
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	16,9	6,7	15,6	6,8	5,7	1,8	1,6
Muut sijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	252,6	100,0	230,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	252,6	100,0	230,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	5,17		4,99				

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

16. Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitustoiminnan nettotuotto markkina-arvo ⁷⁾		Sitoutunut pääoma ⁸⁾		Tuotto % sitoutuneelle pääomalle		Tuotto % sitoutuneelle pääomalle		
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	
Korkosijoitukset yhteensä	11,1	151,5	7,4	-11,4	0,3	1,7	4,7		
Joukkovelkakirjalainat	10,5	131,5	8,0	-13,9	0,4	2,2	5,7		
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	0,6	20,0	3,1	-2,1	0,1	-0,3	1,6		
Osakesijoitukset yhteensä	4,7	48,5	9,7	-10,6	17,4	8,2	26,2		
Noteeratut osakkeet ³⁾	3,9	33,2	11,9	-16,0	19,1	9,2	30,8		
Pääomasijoitukset ⁴⁾	0,8	15,0	5,1	7,6	11,5	2,0	-1,4		
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,0	0,4	0,9	3,9	-40,6	10,7	12,2		
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-0,7	40,0	-1,7	4,2	11,9	1,9	5,0		
Suorat kiinteistösijoitukset	0,5	23,7	2,2	5,0	13,6	2,7	5,1		
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-1,2	16,3	-7,4	2,9	0,9	-3,1	4,1		
Muut sijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,6		
Sijoitukset yhteensä	15,2	240,0	6,3	-9,0	4,7	2,9	7,5		
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,5								
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	14,6	240,0	6,1	-9,2	4,5	2,5	7,4		

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

7) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

8) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Konserni

Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
VAKUUTUSMAKSUTUOTOT		
Vakuutusmaksutulo	146 751 675,85	140 872 324,18
Jälleenvakuuttajien osuus	-6 235 757,30	-5 362 683,30
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-3 271 708,00	-3 286 320,00
Vakuutusmaksutuotot	<u>137 244 210,55</u>	<u>132 223 320,88</u>
KORVAUSKULUT		
Maksetut korvaukset	-104 103 502,24	-101 972 427,79
Jälleenvakuuttajien osuus	14 518 099,36	2 071 738,74
Korvausvastuun muutos	9 464 637,00	7 357 896,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-14 479 376,00	-419 460,00
Korvauskulut	<u>-94 600 141,88</u>	<u>-92 962 253,05</u>
LIIKEKULUT	-36 497 168,15	-35 107 312,55
VAKUUTUSTEKNINEN KATE/TULOS ENNEN TASOITUSMÄÄRÄN MUUTOSTA	6 146 900,52	4 153 755,28
TASOITUSMÄÄRÄN MUUTOS	-1 660 774,00	0,00
VAKUUTUSTEKNINEN KATE/TULOS	<u>4 486 126,52</u>	<u>4 153 755,28</u>
SIOJITUSTOIMINTA		
Sijoitustoiminnan tuotot	11 054 331,51	6 546 330,14
Sijoitustoiminnan kulut	-4 793 360,77	-12 558 536,06
Sijoitustoiminnan nettotuotto	<u>6 260 970,74</u>	<u>-6 012 205,92</u>
MUUT TUOTOT JA KULUT		
Muut tuotot	440 236,82	550 076,47
Muut kulut	-1 198 912,63	-1 131 785,31
Muut tuotot ja kulut	<u>-758 675,81</u>	<u>-581 708,84</u>
TILIKAUDEN VOITTO TAI TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	9 988 421,45	-2 440 159,48
TULOVEROT		
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-1 699 657,86	21 221,97
Laskennalliset verot	3 532,00	988,80
Tuloverot	<u>-1 696 125,86</u>	<u>22 210,77</u>
TILIKAUDEN VOITTO TAI TAPPIO	<u><u>8 292 295,59</u></u>	<u><u>-2 417 948,71</u></u>

Konsernitase

KONSERNITASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	18 717,80	37 435,60
Muut pitkävaikutteiset menot	6 663 391,37	7 543 323,50
Ennakkomaksut	2 698 217,51	1 428 274,00
Aineettomat hyödykkeet	9 380 326,68	9 009 033,10
SIJOTUKSET		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiint.osakk.	11 936 871,95	12 322 842,98
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	196 843 231,31	184 589 425,83
Rahoitusmarkkinavälineet	2 249 482,35	3 930 575,38
Sijoitukset	211 029 585,61	200 842 844,19
SAAMISET		
Ensivakuutustoiminnasta	35 664 615,61	33 052 277,76
Jälleenvakuutustoiminnasta	2 043 572,03	1 618 650,77
Muut saamiset	4 456 512,36	3 974 007,05
Laskennallinen verosaaminen	29 623,21	26 091,21
Saamiset	42 194 323,21	38 671 026,79
MUU OMAISUUS		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	819 494,27	880 447,95
Rahat ja pankkisaamiset	11 229 618,90	6 665 125,50
Muu omaisuus	181 914,23	181 914,23
Muu omaisuus	12 231 027,40	7 727 487,68
SIIRTOSAAMISET		
Korot ja vuokrat	139 685,60	121 384,28
Muut siirtosaamiset	113 082,70	87 257,67
Siirtosaamiset	252 768,30	208 641,95
VASTAAVAA YHTEENSÄ	275 088 031,20	256 459 033,71

Konsernitase

KONSERNITASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Pohjarahasto	504 563,78	504 563,78
Takuupääoma	10 145 096,81	10 145 096,81
Ylikurssirahasto	7 871,19	7 871,19
Muut rahastot		
Yhtiöjärjestyksen mukaiset		
rahastot	330 000,00	430 000,00
Muut rahastot	219 217,60	219 217,60
Verotusperusteisista varauksista ja poisto-		
erosta omaan pääomaan siirretty osuus	153 112,00	153 112,00
Muut rahastot	702 329,60	802 329,60
Ed.tilikausien voitto	38 144 567,93	40 662 071,61
Tilikauden voitto tai tappio	8 292 295,59	-2 417 948,71
Tilikauden voittoon tai tappioon sisältyvä osuus verotus-		
perusteisten varausten ja poistoeron muutoksesta	0,00	1 896,00
Oma pääoma	57 796 724,90	49 705 880,28
VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA		
Vakuutusmaksuvastuu	55 842 042,00	52 570 334,00
Korvausvastuu	121 196 277,00	130 660 914,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-21 145 241,00	-35 624 617,00
Tasointusmäärä	46 661 225,00	45 000 451,00
Vakuutustekninen vastuovelka	202 554 303,00	192 607 082,00
VELAT		
Ensivakuutustoiminnasta	1 257 156,92	1 229 804,85
Jälleenvakuutustoiminnasta	114 626,99	102 012,71
Muut velat	8 401 164,49	7 609 846,51
Laskennallinen verovelka	38 278,00	38 278,00
Velat	9 811 226,40	8 979 942,07
SIIRTOVELAT		
Siirtovelat	4 925 776,90	5 166 129,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	275 088 031,20	256 459 033,71

Konsernin rahoituslaskelma

	31.12.2023	31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto tai tappio varsinaisesta toiminnasta	9 988 421,45	-2 440 159,48
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	9 947 221,00	-3 652 116,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	-5 422 525,09	9 697 640,62
Suunnitelman mukaiset poistot	2 537 321,66	2 538 808,43
Muut oikaisut	1 301 440,62	-2 686 032,95
<i>Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta</i>	18 351 879,64	3 458 140,62
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten		
lisäys (-)/vähennys (+)	-3 563 890,77	-2 967 745,43
Lyhytaikaisten korottomien velkojen		
lisäys (+)/vähennys (-)	590 931,87	971 494,49
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	15 378 920,74	1 461 889,68
Maksetut välittömät verot	-1 699 657,86	21 221,97
Liiketoiminnan rahavirta	13 679 262,88	1 483 111,65
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-5 226 442,05	-3 223 698,68
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	-1 301 440,62	2 686 032,95
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-2 385 435,84	-2 460 826,52
Investointien rahavirta	-8 913 318,51	-2 998 492,25
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-201 450,97	-414 933,27
Rahoituksen rahavirta	-201 450,97	-414 933,27
Rahavarojen muutos	4 564 493,40	-1 930 313,87
Rahavarat tilikauden alussa	6 665 125,50	8 595 439,37
Rahavarat tilikauden lopussa	11 229 618,90	6 665 125,50

Konsernituloslaskelman liitetiedot

17. VAKUUTUSMAKSUTULO

Vahinkovakuutus	2023	2022
Ensivakuutus		
Kotimaasta	146 750 672,09	140 872 324,18
Ensivakuutus yhteensä	146 750 672,09	140 872 324,18
Jälleenvakuutus	1 003,76	0,00
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	146 751 675,85	140 872 324,18

17.1 VAKUUTUSMAKSUTULOSTA VÄHENNETYT ERÄT

	2023	2022
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	401 001,69	367 210,73
Jakojärjestelmämaksut	4 602 171,80	4 492 631,43
Vakuutusmaksuvero	28 305 844,14	27 950 406,84
Palosuojelumaksu	299 245,71	302 044,97
Liikenneturvallisuusmaksu	386 526,25	300 976,32
Työsuojelumaksu	74 545,05	77 141,05
<i>Yhteensä</i>	34 069 334,64	33 490 411,34

18. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

18.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2023	2022
Maksetut korvaukset	9 935 551,19	9 501 962,50
Liikekulut	36 497 168,15	35 107 312,55
Sijoitustoiminnan hoitokulut	774 736,69	613 954,38
Muut kulut	1 112 968,00	1 122 700,06
<i>Yhteensä</i>	48 320 424,03	46 345 929,49

18.2 Tuloslaskelman erä liikekulut

	2023	2022
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	5 500 732,60	5 904 624,76
Muut vakuutusten hankintamenot	11 506 569,50	11 611 153,47
	17 007 302,10	17 515 778,23
Vakuutusten hoitokulut	11 660 772,62	10 263 765,75
Hallintokulut	8 295 809,31	7 736 471,88
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-466 715,88	-408 703,31
<i>Yhteensä</i>	36 497 168,15	35 107 312,55

Konsernituloslaskelman liitetiedot

18.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

18.3.1 Henkilöstökulut

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	17 146 634,60	16 415 574,95
Eläkekulut	3 218 536,24	2 910 310,01
Muut henkilösivukulut	620 961,73	583 678,59
<i>Yhteensä</i>	<u>20 986 132,57</u>	<u>19 909 563,55</u>

18.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen

Palkat ja palkkiot	420 914,00	392 099,00
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan/toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

Hallitus ja hallituksen varajäsenet

Palkat ja palkkiot	108 990,00	123 650,00
Eläkesitoumukset	Yhtiöön toimitushteessa olevien hallituksen jäsenten ja varajäsenten eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet

Palkat ja palkkiot	25 740,00	30 720,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

18.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	350	343
------------	-----	-----

18.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2023	2022
Tilintarkastus	44 308,40	36 966,69
<i>Yhteensä</i>	<u>44 308,40</u>	<u>36 966,69</u>

Konsernituloslaskelman liitetiedot

19. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kuluja erittely

19.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

SIJOITUSTOIMINNAN TUOTOT	2023	2022
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Korkotuotot	556,32	290,07
Muut tuotot	1 191 427,16	1 149 823,59
<i>Yhteensä</i>	<u>1 191 983,48</u>	<u>1 150 113,66</u>
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	1 549 056,18	857 690,88
Korkotuotot	760 293,52	428 753,44
Muut tuotot	794 288,13	711 563,51
<i>Yhteensä</i>	<u>3 103 637,83</u>	<u>1 998 007,83</u>
Yhteensä	4 295 621,31	3 148 121,49
Arvon alentumisten palautukset	6 449 873,86	35 212,21
Myyntivoitot	308 836,34	3 362 996,44
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	<u>11 054 331,51</u>	<u>6 546 330,14</u>
SIJOITUSTOIMINNAN KULUT		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Muut yritykset	-958 331,85	-841 180,31
<i>Yhteensä</i>	<u>-958 331,85</u>	<u>-841 180,31</u>
Kulut muista sijoituksista	-750 453,57	-587 748,93
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Muut yritykset	15 276,10	-241 133,09
<i>Yhteensä</i>	<u>15 276,10</u>	<u>-241 133,09</u>
Yhteensä	<u>-1 693 509,32</u>	<u>-1 670 062,33</u>
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-1 027 348,77	-9 732 852,83
Rakennusten suunnitelmapoistot	-462 225,72	-478 657,42
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 489 574,49</u>	<u>-10 211 510,25</u>
Myyntitappiot	-1 610 276,96	-676 963,48
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-4 793 360,77	-12 558 536,06
SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO TULOSLASKELMASSA	<u>6 260 970,74</u>	<u>-6 012 205,92</u>

Konsernitaseen liitetiedot

20. KIINTEISTÖSIIJOITUSTEN ERITTELY

Kiinteistösijoitusten muutokset:	2023	
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	
Hankintameno 1.1.	26 340 621,67	
Lisäykset	148 070,88	
Vähennykset	-54 781,52	
Hankintameno 31.12.	<u>26 433 911,03</u>	
Kertyneet poistot 1.1.	-12 925 090,13	
Tilikauden poistot	-462 225,72	
Kertyneet poistot 31.12.	<u>-13 387 315,85</u>	
Arvonalentumiset 1.1.	-1 758 950,95	
Tilikauden arvonalentumiset	-57 000,00	
Arvonalentumisten palautukset	39 965,33	
Arvonalentumiset 31.12.	<u>-1 775 985,62</u>	
Arvonkorotukset 1.1.	666 262,39	
Arvonkorotukset 31.12.	<u>666 262,39</u>	
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>11 936 871,95</u></u>	

21. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	2023		
	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Kalusto
Hankintameno 1.1.	20 813 034,19	1 698 411,00	4 127 011,80
Lisäykset	286 457,73	1 853 258,51	285 742,70
Vähennykset	-169 051,27	0,00	-335 646,68
Siirrot erien välillä	583 315,00	-583 315,00	0,00
Hankintameno 31.12.	<u>21 513 755,65</u>	<u>2 968 354,51</u>	<u>4 077 107,82</u>
Kertyneet poistot 1.1.	-13 232 275,09	-270 137,00	-3 246 563,85
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	158 710,53	0,00	262 115,92
Tilikauden poistot	-1 758 081,92	0,00	-273 165,62
Kertyneet poistot 31.12.	<u>-14 831 646,48</u>	<u>-270 137,00</u>	<u>-3 257 613,55</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>6 682 109,17</u></u>	<u><u>2 698 217,51</u></u>	<u><u>819 494,27</u></u>

Konsernitaseen liitetiedot

22. Oman pääoman muutokset

	1.1.2023	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2023
Pohjarahasto	504 563,78	0,00	0,00	504 563,78
Takuupääoma	10 145 096,81	0,00	0,00	10 145 096,81
Ylikurssirahasto	7 871,19	0,00	0,00	7 871,19
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	219 217,60	0,00	0,00	219 217,60
Käyttörahassto	430 000,00	0,00	-100 000,00	330 000,00
omaan pääomaan siirretty osuus	153 112,00	0,00	0,00	153 112,00
Konsernin edellisten tilikausien voitto/tappio	40 662 071,61	-2 416 052,71	-101 450,97	38 144 567,93
Tilikauden voitto tai tappio	-2 417 948,71	8 292 295,59	2 417 948,71	8 292 295,59
Tilikauden voittoon tai tappioon sisältyvä osuus poistoeron ja verotuserusteisten varausten muutoksesta	1 896,00	0,00	1 896,00	0,00
	<u>-2 416 052,71</u>	<u>8 292 295,59</u>	<u>2 419 844,71</u>	<u>8 292 295,59</u>
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	<u>49 705 880,28</u>	<u>5 876 242,88</u>	<u>2 218 393,74</u>	<u>57 796 724,90</u>

23. Siirtovelkojen erittely

	2023	2022
Velat henkilöstölle	3 577 364,35	3 622 413,60
Muut siirtovelat	1 348 412,55	1 543 715,76
	<u>4 925 776,90</u>	<u>5 166 129,36</u>

Konsernitaseen liitetiedot

24. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

	2023	2022
Leasingvastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	14 240,16	92 148,72
Seuraavina vuosina maksettava määrä	42 720,48	358 369,92
	<u>56 960,64</u>	<u>450 518,64</u>
Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	648 371,57	632 780,35
Seuraavina vuosina maksettava määrä	570 802,31	807 045,48
	<u>1 219 173,88</u>	<u>1 439 825,83</u>
<p>Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokravastuuna on esitetty irtisanomisajan vuokra.</p>		
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen		
Yhteistoimintayritykset	3 022 902,25	2 496 357,94
	<u>3 022 902,25</u>	<u>2 496 357,94</u>
<p><i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i> <i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i></p>		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu		
- 10 v. tarkistuskausi		
Muut ryhmän yritykset	66 872 306,53	78 779 260,49
	<u>66 872 306,53</u>	<u>78 779 260,49</u>
Muut vastuusitoumukset		
Sijoitussitoumukset	16 171 939,34	11 916 943,95
Ostositoumukset	100 000,00	100 000,00
	<u>16 271 939,34</u>	<u>12 016 943,95</u>

25. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Turvalla ei ole osakeyhtiön 8 luvun 6§:ssä tarkoitettuja rahalainoja, vastuita ja vastuusitoumuksia lähipiiriin kuuluvalla.

Turva ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 24.

Riskit ja riskienhallinta

RISKIENHALLINNAN YLEISET PERIAATTEET

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja liiketoimintaan olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Riskienhallinnalla varaudutaan muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista johtuviin uhkiin ja mahdollisuuksiin, jotta yhtiön strategian ja toimintasuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan.

Vahinkovakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Vakuutusyhtiölain mukaan vahinkovakuutusyhtiön riskienhallintajärjestelmän tulee kattaa ainakin

1. vakuutusten myöntäminen
2. myönnettyistä vakuutuksista johtuvien vastuiden merkitseminen vastuuvélkaan
3. varojen ja vastuiden hallinta
4. sijoitukset
5. maksuvalmius
6. keskittymäriskien hallinta
7. operatiivisten riskien hallinta
8. jälleenvakuutuksen järjestäminen ja muut riskienvähentämiskeinot.

Turvan riskienhallinta perustuu voimassa oleviin viranomaismääräyksiin sekä yhtiössä määriteltäisiin riskienhallinnan periaatteisiin. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Turvan hallituksella on kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus vahvistaa riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintapolitiikan, taloudellisten riskien hallintaa koskevat toimintaperiaatteet sekä ORSA-politiikan, joissa on kuvattu riskienhallinnan järjestämisen yleiset periaatteet.

Politiikoissa ja toimintaperiaatteissa määritellyt periaatteita täydennetään ja täsmennetään suunnitelmissa, joista keskeisimmät ovat toimintasuunnitelma, sijoitussuunnitelma sekä riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelma. Hallitus vahvistaa vuosittain yhtiön riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelman, sijoitussuunnitelman ja muut riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat. Lisäksi hallitus valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista sekä seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelmassa esitetään kokonaiskuva yhtiön riskinkantokyvystä ja riskinottohalukkuudesta, joiden perusteella suunnitelmassa määritellään riskinsietokyvyn vaihteluvälit sekä niiden edellyttämät liiketoimintaa ohjaavat toimenpiteet. Riskinsietokyvyn vaihteluvälit ja toimenpiteet esitetään erikseen vakavaraisuusasemalle, vakuutustoiminnalle ja sijoitustoiminnalle. Riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelma päivitetään vuosittain ja aina, kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelmaan sisältyy yhtiön koko toiminnan kattava riskikartoitus, jossa tunnistetaan, mitataan, seurataan, hallitaan sekä raportoidaan toimintaympäristön ja strategian riskit, taloudelliset riskit sekä operatiiviset riskit. Riskienhallinnan politiikoissa ja suunnitelmissa käytettävä riskien luokittelu on kuvattu seuraavassa kaaviossa; toimintaympäristön ja strategian riskit sekä operatiiviset riskit sisältyvät Turvassa riskienhallintapolitiikkaan, ja

vakavaraisuuden hallinta ja pääoman hallinta sisältyvät taloudellisten riskien hallintaa koskeviin toimintaperiaatteisiin.

Turvan johtoryhmä tekee vuosittain toimintaympäristön ja strategisten riskien, taloudellisten riskien ja operatiivisten riskien kartoituksen. Myös esihenkilöt ja liiketoimintayksiköt tarkastelevat riskejä osana vuosisuunnittelua. Riskeille arvioidaan toteutumisen todennäköisyys ja toteutumisen vaikutus. Näiden lukujen tulo osoittaa riskin kokonaismerkityksen. Riskikartoitus tehdään järjestelmässä, joka tuottaa riskienarviointiraportin. Mikäli jokin riski ylittää tietyn pisterajan, sen katsotaan vaativan välittömiä toimenpiteitä ja riskin suhteen laaditaan yksilöity hallintasuunnitelma. Järjestelmää päivitetään jatkuvasti, ja sen avulla myös huolehditaan riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta.

Raportointi, sisäinen valvonta ja riskienhallinta on organisoitu Turvassa siten, että toimitusjohtajalle raportoivat liiketoimintayksiköiden johtajat. Toimitusjohtaja ja johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta ja niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta sekä sisäisestä valvonnasta.

Hallitukselle raportoivat toimitusjohtajan lisäksi kolme liiketoiminnasta riippumatonta toimintoa sekä aktuaaritoiminto. Riippumattomia toimintoja ovat riskienhallintatoiminto, compliance-toiminto ja sisäinen tarkastus. Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa liiketoimintaa tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta hallitukselle. Compliance-toiminto on osa Turvan riskienhallintaa, jossa sen tavoitteena on tukea liiketoimintaa erityisesti juridisten ja compliance-riskien hallinnassa sekä valvoa ja raportoida näistä halli-

tukselle ja johdolle. Sisäinen tarkastus tukee Turvan johtoa ja hallitusta riskienhallinnan ja valvonnan toteuttamisessa ja kehittämisessä. Sisäinen tarkastus arvioi yhtiön sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyttä ja tehokkuutta ja raportoi näistä yhtiön hallitukselle. Turva ostaa sisäisen tarkastuksen palvelut LähiTapiola-ryhmältä. Aktuaaritoiminnon tehtävä on tukea liiketoimintaa ja osallistua riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon. Lisäksi aktuaaritoiminto koordinoi vastuuvelan laskentaa ja vakavaraisuutta sekä raportoi hallitukselle vakuutusyhtiölain edellyttämällä tavalla.

Riskienhallinnan vastuut ja eri osapuolten tehtävät on kuvattu seuraavassa taulukossa:

Taso	Toimija	Tavoite
1 Linjaorganisaation yksiköt toteuttavat ja vastaavat	Liiketoiminta: <ul style="list-style-type: none"> Hallitus Toimitusjohtaja Johtajat Palvelujohtajat, päälliköt ja esihenkilöt Liiketoimintayksiköt 	Linjaorganisaation yksiköt toteuttavat strategiaa ja <u>vastaavat riskienhallinnasta</u> oman vastualueensa osalta. Tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> hallita liiketoiminnan riskejä lainsäädännön ja Turvan toimintapolitiikkojen mukaisesti.
1,5 Osallistuvat valvovat toiminnot/toimijat	Osallistuvat valvovat toiminnot/ toimijat <ul style="list-style-type: none"> Aktuaaritoiminto Vastuullinen vakuutusmatemaatikko (Turvan liiketoimintayksiköistä riippumaton) 	Tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> <u>tukea</u> liiketoimintaa, ja <u>osallistua</u> riskienhallintaan VYL:n edellyttämällä tavalla, valvoa vastuuvelan laskentaa ja vakavaraisuutta VYL:n edellyttämällä tavalla. antaa lausunnot ja raportoida hallitukselle VYL:n edellyttämällä tavalla.
2 Riippumattomat valvovat toiminnot	Tuki- ja kontrollitoiminnot: <ul style="list-style-type: none"> Compliance-toiminto Riskienhallintatoiminto 	Tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> <u>tukea</u> liiketoimintaa riskienhallintaprosessin toteuttamisessa sekä kehittää valmiuksia riskienhallinnassa <u>valvoa</u> ja raportoida hallitukselle ja johdolle, että riskienhallinta täyttää lainsäädännön vaatimukset ja yhtiön tavoitteet.
3 Riippumattomat tarkastavat toiminnot	Sisäiset varmennustoiminnot: <ul style="list-style-type: none"> Sisäinen tarkastus 	Tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> varmistaa riskienhallintaprosessin toimivuus Turvan toimintaperiaatteiden ja lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.
Ulkoiset tarkastavat toiminnot	Ulkoiset varmennustoiminnot: <ul style="list-style-type: none"> Tilintarkastajat Viranomaiset 	Tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> varmistaa riskienhallintaprosessin toimivuus Turvan toimintaperiaatteiden ja lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

VAKAVARAIUUDEEN HALLINTA

Turvan vakavaraisuuden tarkoituksena on turvata vakuutuksenottajien edut. Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on edistää omistaja-asiakkaiden taloudellista turvaa ja sen jatkuvuutta sekä tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Hyvän vakavaraisuusaseman merkitys on Turvalle keskinäisenä yhtiönä erittäin suuri.

Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että yhtiöllä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa veloitteiden täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on

- varmistaa, että vakavaraisuusasema täyttää lakisääteiset vaatimukset ja sisäiset vakavaraisuustavoitteet
- varmistaa, että liiketoiminnan riskinotto on määritellyn riskinottohalukkuuden mukaista
- varmistaa, että vakavaraisuusasema täyttää lakisääteiset vaatimukset myös liiketoimintaennusteissa sekä odottamattomissa mutta mahdollisissa stresseissä tai skenaarioissa
- määrittellä ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan vakavaraisuusasemaan liittyvien vaatimusten ja tavoitteiden täytyminen.

Vakavaraisuuden hallinta Turvassa perustuu siihen, että yhtiö täyttää Solvenssi II:n lakisääteiset vakavaraisuusvaatimukset MCR:n ja SCR:n. Näiden lisäksi Turva pyrkii täyttämään yhtiön riskienhallintasuunnitelmassa asetetut sisäiset vakavaraisuustavoitteet. Turvassa noudatetaan riskien ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelmassa, sijoitussuunnitelmassa ja muissa suunnitelmissa määriteltyjä vakavaraisuuden hallinnan ja riskienhallinnan periaatteita. Voitonjako on mahdollista silloin, kun välitöntä vakavaraisuuden täydentämistarvetta ei ole.

Vakavaraisuuden hallinnan organisointi, prosessit ja vastuut sekä pääomanhallinnan menetelmät esitetään osana taloudellisten riskien hallintaa koskevia toimintaperiaatteita. Esitettyjä periaatteita täydennetään riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelmassa. Pääomanhallinnan perusprosessi koostuu ennalta määritellyistä toimenpiteistä, kun yhtiön vakavaraisuus on liikennevalojärjestelmän eri vyöhykkeillä. Vuonna 2023 vakavaraisuusasemaa valvottiin liikennevalolla, joka perustuu vakavaraisuus- eli solvenssisuhteeseen, jossa solvenssisuhde = oma varallisuus (EOF) / vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR). Vuonna 2023 vakavaraisuus oli koko toimintavuoden vihreän liikennevalon alueella. Vakavaraisuudesta esitetään erikseen julkinen vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus tilinpäätöksen jälkeen.

Turvan toimintasuunnitelman tavoitteiden ja budjetin toteutumisen seuranta sekä neljännesvuosittaiset vakavaraisuuslaskelmat ovat keskeiset menetelmät yhtiön taloudellisen aseman seuraamiseksi. Myös osavuosislaskelmilla, syksyisin laadittavalla tilinpäätösennusteella sekä strategiakauden vakavaraisuuskehityksen ennakkoinnilla on Turvassa keskeinen rooli pääoman kehittymisen arvioinnissa. Yhtiön ORSA-prosessissa ja ORSA-raportissa ennakoidaan vakavaraisuusaseman kehittymistä erilaisissa liiketoiminnan ja toimintaympäristön skenaarioissa ja stressatuissa olosuhteissa. ORSA-raportti hyväksyttiin Turvan hallituksessa kesäkuussa 2023.

VAKUUTUSRISKIEN HALLINTA

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Turva myöntää vakuutuksia toimilupansa mukaisesti vahinkovakuutuslajeissa. Vakuutusriskeillä tarkoitetaan vakuutusliiketoimintaan liittyviä riskejä, joita ovat mm. hinnoitteluriskit, asiakas- ja riskinvalintaan liittyvät riskit, vastuuelan varaus- ja markkinariskit sekä suurvahinkoriskit.

Hinnoitteluriski tarkoittaa vakuutusmaksujen kattavuutta suhteessa vakuutussopimuksista aiheutuviin korvaussuorituksiin ja liikekuluihin. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät tariffimallien riskimaksujen riittävyteen. Riskimaksujen riittävyttä ja vakuutuslajien kannattavuutta arvioitaessa korvauskulujen seuranta on tärkeää. Myös vastuunvalinta vaikuttaa riskimaksujen riittävyteen.

Varausriskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu vastuuelan laskennassa tehtävien oletusten epävarmuudesta tai arvioidujen ja toteutuvien korvausten tai liikekulujen kassavirtojen epäedullisista poikkeamista. Näiden epäedullisten poikkeamien riskitekijöitä ovat mm. pitkäikäisyys-, muutos- ja kustannusriskit.

Pitkäikäisyysriski johtuu odotettua pienemmästä kuolleisuudesta vastuissa, joiden laskennassa käytetään kuolevuusmallia. Muutosriskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu odottamattomasta epäedullisesta muutoksesta vastuun määrässä. Riski liittyy erityisesti sellaisiin vastuisiin, joista ei varauhetkellä ole vielä riittävästi informaatiota. Turvassa henkilövahingot käsitellään ja varaukset tehdään vahinkokohtaisesti lääketieteelliseen arvioon perustuen ja varausohjeita noudattaen. Suurten omaisuusvahinkojen varaukset tehdään laskuperusteiden mukaan. Tuntemattomia vahinkoja varten korvausvastuuseen tehdään vakuutusluokkoittain kollektiivinen varaus, joka sisältää varmuusmarginaalin.

Vastuuelan markkinariskeillä tarkoitetaan riskiä, joka johtuu odotettua suuremmasta inflaatiosta tai korkotason odottamattomasta muutoksesta. Inflaatoriski johtuu odottamattomasta kustannusten noususta. Inflaatoriski liittyy kassavirraltaan pitkäkestoisiin vahinkoihin, joita ovat erityisesti lakisääteisten vakuutuslajien eläkemuoitoiset korvaukset ja sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyvät korvaukset. Eläkkeiden indeksikorotuksia ja yli 9 vuotta vanhoihin vahinkoihin liittyviä sairaanhoitokuluja ja lääkinnällisen kuntoutuksen kuluja ei varata vastuuelkaan, vaan niiden vuotuinen rahoitus tapahtuu jakojärjestelmällä. Jakojärjestelmään osallistuvat lain mukaan kaikki lakisääteisiä vakuutuslajeja harjoittavat vakuutusyhtiöt. Jakojärjestelmä suojaa inflaation aiheuttamaa riskiä vastuuelan riskienhallinnassa.

Vastuuelan korkoriski tarkoittaa sellaista odottamatonta korkotason muutosta, jonka seurauksena eläkevarausten diskonttauksessa käytettävää laskuperustekorkoa joudutaan pienentämään ja varauksia kasvattamaan. Vastuuelan korkoriski liittyy vain diskontattuun vastuuelkaan eli tilinpäätöksessä Turvalla vain eläkemuoitoisiin varauksiin. Turvassa diskonttauskoron määrittämiseksi neuvotellaan yhtiön vastuullisen vakuutusmatemaatikon kanssa. Turva noudattaa tavallisesti yhtiöryhmän yhteisiä linjauksia laskuperustekoron tasosta.

Jälleenvakuutuksen tehtävänä vahinkovakuutusyhtiössä on pienentää yhtiön omalle vastuulle jäävää riskiä ja tätä kautta varmistaa yhtiön vakavaraisuuden säilyminen ja likviditeetin turvaaminen. Käytännössä kaikki vakuutuslajit suojataan jälleenvakuutuksella omavastuun – joka jää ensivakuuttajan itsensä vastattavaksi – ylittäviltä osin.

Vakuutustekniseen vastuuelkaan kuuluu myös tasoitusmäärä, joka on varaus tulevien korkean vahinkosuhteen vuosien tuloksen tasaamiseksi. Tasoitusmäärän laskentaperiaatteet määritellään viranomais määräyksissä, ja laskennassa käytettävät yhtiökohtaiset parametrit esitetään laskuperusteissa. Finanssivalvonta on vahvistanut Turvan tasoitusmäärän laskuperusteet vuonna 2021. Yhtiön tavoitteena on pitää tasoitusmäärä tavoitemäärää suurempana. Tasoitusmäärän merkittävistä muutoksista ilmoitetaan yhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle.

Riskienhallintaprosessit

Vakuutustuotteiden hinnoittelussa pyritään pitkällä aikavälillä riskivastaavuuteen. Vakuutuslajien ja vakuutustuotteiden vahinkosuhteita seurataan säännöllisesti. Vuosittain tehdään vakuutusluokkaryhmäkohtaiset kannattavuuslaskelmat, joissa otetaan huomioon myös vakuutusluokkaryhmälle kohdistuvat varausten muutokset ja jälleenvakuutusmaksut. Uusien vakuutustuotteiden hinnoittelussa otetaan huomioon vastaavat seikat.

Vakuutusluokissa moottoriajoneuvon vastuu ja maa-ajoneuvot hinnoitteluriskiä pienennetään käytössä olevalla bonusjärjestelmällä, jolloin seuraavan vuoden maksut voivat nousta vahingon sattuessa. Lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa suurasiakkaiden on valittava erikoismaksujärjestelmä, jolloin asiakkaan omat vahingot vaikuttavat vakuutusmaksun suuruuteen. Liikennevakuutuksen ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kannattavuutta analysoidaan vuosittain Finanssivalvonnalle tehtävillä laajoilla maksututkimuksilla ja muilla selvityksillä.

Turvan johtoryhmä valmistelee vakuutustuotteiden tariffit ja esittää merkittävimmät muutokset päätettäväksi yhtiön hallitukselle. Hinnoittelun linjaukset valmistellaan johtoryhmän käsittelyyn Vakuutus-yksikössä sekä Laskenta- ja sijoituspalveluissa. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksuperusteen laatimiseen osallistuu myös LähiTapiolan Aktuaaripalvelut, ja peruste vahvistetaan Turvan hallituksessa. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko osallistuu tariffien valmisteluun oman tehtävänsä mukaisesti. Lisäksi Turvan aktuaaritoiminto antaa hallitukselle kerran vuodessa vakuutusyhtiölain mukaisen lausunnon yhtiön vakuutuspolitiikasta.

Vakuutusten myöntämiseen liittyvää asiakas- ja riskinvalintaa ohjeistetaan mm. asiakasvalinnan ohjeilla sekä riskinvalintaohjeilla kotitalouksille sekä yritysille ja yhteisöille. Näissä ohjeissa määritellään sallitut vakuutusriskit ja vastuunvalinnan periaatteet. Turvan vakuutustoiminnan riskinvalintaa tukee myös ns. riskiseula, jolla pyritään systemaattisesti keräämään tietoa ja havainnoimaan mahdollisia ongelmakohtia mm. vakuutustarjouksissa, kannanhoidon toimenpiteissä ja vahinkotapauksissa. Korvaustoiminnassa riskejä pienennetään mm. vahinkorekisterin käytöllä sekä vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisillä keskittymien läpikäynneillä ja kattavalla jälleenvakuutusuojalla.

Vakuutusteknisen vastuuelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuelan määräytymisperiaatteet. Laskuperusteissa pyritään korkotason, kuolevuuden sekä muiden määräytymisperiaatteiden osalta turvaavuuteen. Osana vastuuelan laskuperusteita esitetään muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuun määräytyminen. Tämä korvausvastuun osa määrätään matemaattisten menetelmien avulla.

Vastuuelan varausten riittävyysriski liittyy erityisesti vakuutuslajeihin, joissa maksetaan pitkäaikaisia jatkuvia eläkemuoitoisia korvauksia. Näistä suurin osa on lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen korvauksia. Näiden osalta korvausvastuun määrittämisessä käytetään alalla yhteisesti hyväksyttyä kuolevuusmallia, joka ottaa huomioon nuorempien ikäluokkien eliniän pidentymisen. Lisäksi eläkemuoitoiset korvaukset diskontataan.

Korvausvastuun riittävyttä seurataan vakuutusluokkakohtaisesti, ja muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen varausten perusteet tarkistetaan vuosittain aktuaaristen menetelmien avulla.

Turvan vakuutusteknisen vastuuvelan laskuperusteet laaditaan vuosittain. Talousyksikkö valmistelee laskuperusteet johtoryhmän käsiteltäväksi ja hallituksen vahvistettavaksi. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko tarkastaa laskuperusteet oman tehtävänsä mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun laskuperusteet toimitetaan tiedoksi Finanssivalvonnalle. Tasoituserien perusteet muodostuvat mm. sosiaali- ja terveystieteiden ohjeista ja Finanssivalvonnan yhtiölle vahvistamista perusteita.

Aktuaaritoiminto seuraa vakuutusmatemaattisiin oletuksiin ja malleihin liittyvien riskien hallintaa, koordinoi vastuuvelan laskemista, varmistaa vastuuvelan laskennan asianmukaisuuden, arvioi laskennassa käytettyjen tietojen laatua sekä raportoi vastuuvelan laskennan luotettavuudesta hallitukselle.

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävänä on huolehtia yhtiössä sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön vakuutusmaksujen ja vastuuvelan määräämistapa ja määrä täyttävät lain ja määräysten mukaiset vaatimukset.

Jälleenvakuutuslajiin liittyvää riskiä hallitaan Turvan hallituksen määrittämien periaatteiden mukaan. Turvan hallitus asettaa suurimman vakuuttamisen omavastuun osana riskinottohalukkuuden määrittämistä ja vahvistaa omapäätösrajat jälleenvakuutuslajien sopimusten yhteydessä.

Ensivakuutuksen riskien jälleenvakuutuslajia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutuslajin rakenne, riskien mahdollinen kumulaatio sekä yhtiön vakavaraisuusasema. Vakuutuslajikohtaisesti asetetaan omapäätösrajat, jotka määrittelevät omalla vastuulla pidettävän vahinkomenon vahinkotapahtumaa kohti. Turvassa jälleenvakuutuslaji on kattava ja omavastuut ovat perinteisesti melko alhaiset. Turva hankkii jälleenvakuutuslajiansa LähiTapiolalta tai LähiTapiolan kautta. Jälleenvakuutuslajista tuotetaan säännöllisin väliajoin sopimuskohtaiset analyysit kunkin vakuutuslajin jälleenvakuutuksen toteutumisen seuraamiseksi.

Aktuaaritoiminto antaa kerran vuodessa lausunnon hallitukselle yhtiön jälleenvakuutusjärjestelyjen tarkoituksenmukaisuudesta. Turvan hallitus ja vastuullinen vakuutusmatemaatikko valvovat jälleenvakuutuksen hoidon asianmukaisuutta.

Vakuutusmatemaattiset oletukset ja mallit

Vahinkovakuutusyhtiöllä on oltava turvaavat laskuperusteet vakuutusteknisen vastuuvelan määräämiseksi, jotta yhtiö pystyy kaikissa tilanteissa vastaamaan vakuutuslajien mukaisista sitoumuksistaan asiakkaille. Vakuutustekninen vastuuvelka lasketaan Turvan laskuperusteiden mukaisesti noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja määräyksiä.

Tunnettujen suurten omaisuusvahinkojen tilinpäätöshetken jälkeen maksettavaksi tulevat korvaukset varataan vahinkokohtaisesti kunkin esinekorvausyksikön korvausasiantuntijoiden, korvauskäsittelijöiden ja vahinkotarkastajien ilmoituksesta noudattaen Turvan laskuperusteissa määriteltyjä tunnettujen suurten vahinkojen rajoja. Vuoden 2023 laskuperusteiden mukaan tunnettu suuri omaisuusvahinko on korvausmenoltaan 100 000 euroa tai suurempi.

Henkilövahingot varataan vahinkokohtaisesti kunkin henkilökorvausyksikön korvausasiantuntijoiden ja korvauskäsittelijöiden toimesta Turvan varausohjeen mukaisesti. Eläkeuudistuksen va-

hinkokohtaisten varausten määrittämisessä käytetään Tapaturmavakuutuskeskuksen (TVK), Liikennevakuutuskeskuksen (LVK) ja Potilasvakuutuskeskuksen (PVK) yhteistyössä ylläpitämää referenssikuolevuusmallia (K2021).

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä eläkemuotoisen vastuuvelan laskuperustekorko nostettiin 0,7 prosentista 1,2 prosenttiin. Vakuutusmaksuvastuu siirryttiin määrittämään vakuutuskohtaisesti vakuutusluokissa Alukset, Kuljetettavat tavarat ja Vesiliikennealuksen vastuu. Laskuperustemuutokset purkivat nettovastuuvalkaa yhteensä noin 3,3 miljoonaa euroa. Ilman laskuperustemuutoksia laskettu vahinkosuhde oli 71,5 prosenttia.

Vakuutusluokkien muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen kollektiivivaraukset tarkistetaan vuosittain. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu määrätään noudattaen tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä, käyttäen hyväksi mm. vahinkojen selviämistä kuvaavia ns. run-off-kolmioita. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuuvaraus sisältää varmuusmarginaalin, jonka suuruus on kaikissa vakuutusluokissa 12 prosenttia. Ennen tilinpäätöshetkeä sattuneiden vahinkojen tulevaisuudessa tapahtuvaa käsittelyä varten tehdään korvausvastuuseen selvittelykuluvaraus.

Määrällisiä tietoja vakuutusriskeistä

Turvan hallitus asettaa suurimman vakuuttamisen omavastuun osana riskinottohalukkuuden määrittämistä. Vuoden 2023 riskienhallintasuunnitelmassa asetettu suurin omalle vastuulle jäävä korvauskulun riski oli enintään 1 000 000 euroa. Jälleenvakuuttamisella siirretään riskinottohalukkuuden ylittävät riskit kolmannelle osapuolelle.

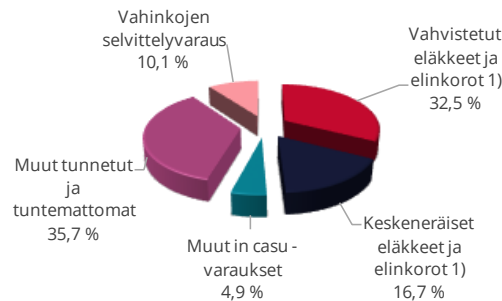
Riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelmassa asetetaan vakuutustoiminnalle riskinsietokyvyn vaihteluvälit sekä niiden edellyttämät liiketoimintaa ohjaavat toimenpiteet. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä vakuutustoiminnan kannattavuus oli vihreän liikennevalon alueella, kun vakuutustoiminnan yhdistetty kulusuhde oli 95,9 %. Liikennevalojen mittarit ja toimenpiteet määritetään vuosittain. Seuraavissa taulukoissa on tarkasteltu tilinpäätöksen vakuutusteknisen vastuuvelan rakennetta kahdesta eri näkökulmasta.

Vakuutustekninen vastuuvulka

	2023	2022	+/-
	Milj. €	Milj. €	%
Vakuutusmaksuvastuu	55,8	52,6	6,2
Korvausvastuu	121,2	130,7	-7,2
Vahvistetut eläkkeet ja elinkorot 1)	39,4	38,1	3,5
Keskeneräiset eläkkeet ja elinkorot 1)	20,3	27,4	-26,1
Muut in casu -varaukset	6,0	7,0	-14,7
Muut tunnetut ja tuntemattomat	43,2	44,5	-2,9
Vahinkojen selvittelyvaraus	12,3	13,6	-9,8
Yhteensä	177,0	183,2	-3,4
Jälleenvakuuttajien osuus	-21,1	-35,6	-40,6
Yhteensä omalla vastuulla	155,9	147,6	5,6
Tasoitusmäärä	46,7	45,0	3,7
Vakuutustekninen vastuuvulka	202,6	192,6	5,2

1) Diskontattu 1,2 prosentin laskuperustekorolla (2022: 0,7 %).

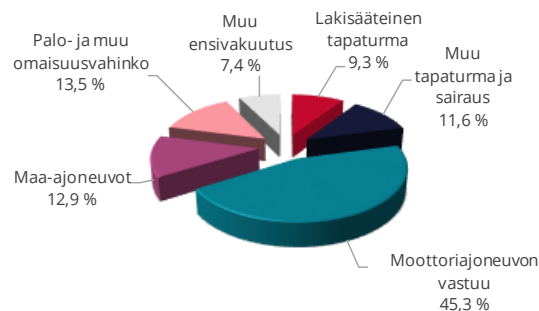
Korvausvastuun muodostuminen 2023

Vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun jakautuminen vakuutusluokkaryhmille

	2023	2022	+/-
	Milj. €	Milj. €	%
Lakisääteinen tapaturma	16,3	18,0	-9,4
Muu tapaturma ja sairaus	20,3	18,9	7,3
Moottoriajoneuvon vastuu	79,2	86,0	-7,9
Maa-ajoneuvot	22,6	21,8	3,6
Palo- ja muu omaisuusvahinko	23,6	23,4	0,6
Muu ensivakuutus	13,0	13,4	-3,2
Ensivakuutus yhteensä	174,9	181,5	-3,6
Tuleva jälleenvakuutus	2,1	1,7	23,1
Vahinkovakuutus yhteensä	177,0	183,2	-3,4
Jälleenvakuuttajien osuus	-21,1	-35,6	-40,6
Yhteensä omalla vastuulla	155,9	147,6	5,6

Vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun jakautuminen 2023

SIJOITUSRISKIEN HALLINTA

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Turvan taloudellisten riskien hallintaa koskevissa toimintaperiaatteissa esitetään markkinariskien, luottoriskien, likviditeettiriskien ja keskittymäriskien hallintaa koskevat toimintaperiaatteet. Taloudellisten riskien hallintaa koskevat toimintaperiaatteet vahvistetaan Turvan hallituksessa.

Markkinariskeilla tarkoitetaan tappion riskiä, joka johtuu suoraan tai välillisesti rahoitusmarkkinoiden muuttujien, kuten osakkeiden ja kiinteistöjen arvojen, korkojen, valuuttakurssien tai luottomarginaalien vaihteluista. Omaisuuslajikohtaisille markkinariskien pääomavaatimuksille asetetaan limiitit sijoitussuunnitelmassa.

Osakeriskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu osakkeiden arvojen ja tuottojen heilahteluista. Osakesijoitusten määrälle asetetaan Turvan sijoitussuunnitelmassa vuosittain tavoiteosuus ja vaihteluvälit, joiden puitteissa osakeriskiä voidaan liiketoiminnassa ottaa. Osakkeisiin sijoitetaan maltillisesti ja hajauttamalla. Kohteiden valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota riskien yritys- ja toimialakohtaiseen hajauttamiseen.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu kiinteistöjen käypien arvojen muutoksista, vuokrausasteen vaihteluista tai odottamattomista kiinteistökuluista. Turvassa tehdään kiinteistösijoituksia suoriin kiinteistöihin ja kiinteistösijoitusrahastojen kautta. Huoneistojen vuokrat sitotaan yleisesti elinkustannusindeksiin, joten vuokraustoiminnan tuotto on suojattu inflaatoriskiltä.

Korkoriskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu korkosijoitusten arvojen muutoksista korkojen vaihtelun seurauksena. Koska vakuutusyhtiöllä korkosijoitusten määrä on suuri, on myös korkoriski taloudellisena riskinä merkittävä. Hallitukselle raportoidaan kuukausittain korkosalikon modifioitu duraatio ja arvio korkoriskin vaikutuksesta sijoituksiin.

Solvenssi II -taseen varojen ja vastuiden välistä rakenteellista ja erityisesti duraation yhteensopimattomuutta Solvenssi II -taseessa käsitellään mm. taloudellisten riskien hallintaa koskevissa toimintaperiaatteissa. Solvenssi II -laskennassa korkotason muutokset vaikuttavat oleellisesti myös Solvenssi II -vastuuelkaan. Taseen molemmat puolet huomioon ottava korkoriskin pääomavaatimus raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain. Korkotason mahdollisen nousun tai laskun vaikutus sijoituksiin, Solvenssi II -vastuuelkaan sekä vakavaraisuuteen raportoidaan hallitukselle kuukausittain.

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu sijoituksen tai vastuuelan valuutan arvon muuttumisesta suhteessa euroon. Myös valuuttariskin pääomavaatimus raportoidaan hallitukselle.

Luottomarginaali kuvaa sijoittajien luottamusta yrityksen tai valtion lainan takaisinmaksukykyyn. Luottomarginaaliriskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu luottomarginaalien odottamattoman kasvun aiheuttamasta sijoitusten arvon muutoksesta. Sijoitusten luottoluokitusten lisäksi hallitukselle raportoidaan luottomarginaaliriskin pääomavaatimus.

Luottoriski tarkoittaa tappioita, jotka aiheutuvat velallisten (liikkeeseenlaskijariski) tai muiden vastapuolten (vastapuoliriski) maksukyvyttömyydestä tai siitä, että maksukyvyttömyyden todennäköisyyden oletetaan kasvaneen, eivätkä saadut vakuudet turvaa saatavia. Riskienhallinnan tavoitteena on rajoittaa vastapuoliin liittyvää riskiä ja niistä seuraavia mahdollisia tappioita.

Likviditeettiriski vahinkovakuutusyhtiössä tarkoittaisi, ettei yhtiö pystyisi suoriutumaan eräännyvistä maksuvelvoitteistaan määräajassa tai muuten harjoittamaan normaalia liiketoimintaansa. Likviditeettiriskiä voi syntyä esimerkiksi sijoitusinstrumenttien likviditeettiriskistä tai suuresta vahingosta. Likviditeettiriskien hallinnan tavoitteena on ensisijaisesti turvata yhtiön maksuvalmius lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Keskittymäriski tarkoittaa tappioriskiä, joka johtuu riskinkantokykyyn nähden merkittävästä vakuutus- tai sijoitustoiminnan riskikeskittymästä. Keskittymäriski voi myös tarkoittaa vain yhtä omistusta tai kohdetta, jos keskittymä on erityisen suuri. Keskittymäriskien hallinnan tavoitteena on minimoida keskittymistä aiheutuvat riskit ja mahdolliset tappiot.

Sijoitustoiminnan suunnittelua ohjaavat riskin ja tuoton näkökulmat siten, että sijoitustoiminnassa pyritään olosuhteet huomioon ottaen hyvään ja tasaiseen nettotuottoon pääomariskejä välttämällä. Vähimmäistuottovaatimus syntyy eläkeuotoisen diskontatun vastuuvelan tuottovaatimuksesta ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksuhyvityksen tuottovaatimuksesta. Sijoitustoiminnan suunnittelussa otetaan huomioon myös yhtiön riskinottohalukkuus, vastuuvelan rakenne sekä Solvenssi II -vakavaraisuustavoitteet.

Markkinariskien hallinnan lähtökohtana on, että sijoituksia tehdään ainoastaan sellaiseen omaisuuteen, johon liittyviä riskejä voidaan tunnistaa, mitata, seurata, hallita ja raportoida. Lisäksi keskeisiä markkinariskien hallinnan keinoja ovat sijoitusten hajauttaminen, sijoituskohteiden valinta ja riskien rajoittaminen.

Riskienhallintaprosessit

Turvan hallituksen vahvistama riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelma ja sijoitussuunnitelma sisältävät sijoitustoiminnan periaatteet sekä määrälliset rajoitukset, joilla varmistetaan sijoitusten turvaavuuteen, tuottoon ja muuhun laatuun liittyvät näkökohdat. Näissä dokumenteissa määritellyistä periaatteista ja asetetuista määrällisistä rajoituksista voidaan poiketa vain hallituksen luvalla.

Sijoituspäätöksiä tekevät hallitus, toimitusjohtaja, taloudesta vastaava johtaja sekä varainhoitaja valtuuksiensa rajoissa. Valtuudet on määritelty sijoitussuunnitelmassa ja varainhoitajan sopimuksessa. Turvalla on LähiTapiola Varainhoito Oy:n kanssa sopimus varallisuuden hoidosta, joka on niin sanottu täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimus.

Muun kuin rutiininomaisen sijoituksen vaikutukset arvioidaan ja sijoitus esitetään päätettäväksi yhtiön hallitukselle. Myös sellaisten sijoitusten, joilla ei käydä kauppaa säännellyillä rahoitusmarkkinoilla, valtuudet määritellään sijoitussuunnitelmassa.

Turvan sijoitusryhmään vuonna 2023 kuuluivat toimitusjohtaja ja taloudesta vastaava johtaja sekä asiantuntijaroolissa laskentajohtaja. Turvan sijoitusryhmä seuraa varainhoitajan toimintaa, sijoitusten allokaatiota, sijoitustoiminnan tuottotavoitteiden saavuttamista ja yhtiön vakavaraisuusasemaa kokonaisuutena. Sijoitusryhmä ja varainhoitaja kokoontuvat säännöllisesti. Vähintään kaksi kertaa vuodessa ja aina tarvittaessa varainhoitaja esittää näkemyksen talouskehityksestä ja raportoi salkun tilanteen suoraan yhtiön hallitukselle.

Strategisen allokaation asettaa Turvan hallitus. Strategisessa allokaatiossa määritellään vuoden ajalle sijoitusomaisuuden tavoitejakauma vaihteluväleineen. Strateginen allokaatio tähtää pitkän tähtäimen sijoitustoiminnan suunnitteluun. Vuotuista sijoitusallokaation tavoitetta muutetaan kesken vuotta vain riittävän painavista ja perustelluista syistä. Nämä strategisen allokaation tarkistukset voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin yhtiön vakavaraisuusasemassa tai sijoitusten

tuotto- ja riskiodotuksissa. Turvan sijoitusryhmä seuraa strategisen allokaation suhdetta yhtiön vakavaraisuusasemaan ja valmistelee tarvittaessa strategisen allokaation muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Strategisessa allokaatiossa määritettyjen enimmäismäärien lisäksi sijoitukset hajautetaan noudattaen sijoitussuunnitelmassa asetettuja limiittejä ja muita periaatteita.

Taktisella allokaatiolla tarkoitetaan instrumenttiluokakohtaisia yli- tai alipainotuksia, joiden tulee olla strategisen allokaation vaihteluvälien määrittelemissä rajoissa. Varainhoitaja toteuttaa taktisella allokoinnilla markkinanäkemystään sijoitustoiminnan tuottojen maksimoimiseksi. Instrumenttiluokan ylipainotus on yleensä merkki siitä, että varainhoitaja odottaa luokan tuoton ylittävän pitkän aikavälin tuotto-odotuksensa. Taktisesta allokaatiosta keskustellaan ja sitä seurataan kuukausittain sijoitusryhmän kokouksessa.

Taktisen allokaation lisäksi operatiivisessa salkunhoidossa varainhoitaja päättää yksittäisistä instrumenttivalinnoista sekä kunkin sijoitusluokan sisäisistä painotuksista limiittien puitteissa. Tarkemmat menettelyt, joiden mukaan sijoituksia valitaan, sijoitustoiminnan tulosta seurataan ja toimintaperiaatteita tarkistetaan, esitetään sijoitussuunnitelmassa ja varainhoitosopimuksessa.

Sijoitustoiminnan riskienhallinnassa käytetään liikennevalojärjestelmää, joka määrittää riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelmassa. Liikennevalojärjestelmän avulla sijoitussalkun riskitasoa voidaan arvioida suhteessa yhtiön riskinkantokykyyn: lisäksi on määritelty toimenpiteet eri liikennevalovyöhykkeille. Tarvittaessa sijoitussuunnitelman mukaista riskinottoa voidaan rajoittaa riskien- ja vakavaraisuudenhallintasuunnitelmassa määriteltyjen toimenpiteiden mukaisesti. Sijoitustoiminnan liikennevalo perustuu vakavaraisuus- eli solvenssisuhteeseen, jossa solvenssisuhde = oma varallisuus / vakavaraisuuspääomavaatimus. Asetetun liikennevaloseurannan mittarin arvot lasketaan kuukausittain, ja mahdolliset poikkeamat vihreän liikennevalon tasoista raportoidaan hallitukselle. Liikennevalomittari oli koko toimintavuoden 2023 vihreän liikennevalon alueella.

Turvan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitus- ja markkinariskien hallintaa- sekä luotto-, likviditeetti- ja keskittymäriskien hallintaa koskevat toimintaperiaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa määrittää sijoitusten hajautus ja tavoitejakautuma vaihteluväleineen, sijoitustoiminnan tuottotavoitteet, likviditeettitavoitteet, sijoitusvarallisuuden hoito, limiitit sekä valtuudet. Turvassa ei ole käytetty johdannaisia ja johdannaiskauppaan edellytetään aina hallituksen lupaa. Hallitukselle esitetään neljännesvuosittain sijoitussuunnitelman seurantaraportti, jonka avulla seurataan tuottoja ja riskejä sekä valvotaan sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen toimintaperiaatteiden noudattamista. Hallitus käsittelee jokaisessa kokouksessaan varainhoitajan raportin ja saa muuta informaatiota sijoitustoiminnasta.

Hallitukselle esitetään neljännesvuosittain yhtiön vakavaraisuusasema, joka sisältää mm. oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen sekä markkinariskien pääomavaatimukset. Lisäksi hallitukselle esitetään kuukausittain arvio vakavaraisuusasemasta.

Hallitus valvoo sijoitustoimintaa ja ohjeistaa sitä tarpeen mukaan. Hallituksen ja sijoitusryhmän lisäksi sijoitustoiminnan ohjeistuksen noudattamista valvovat omien rooliensa kautta yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko, aktuaaritoiminto, riskienhallintatoiminto, compliance-toiminto sekä sisäinen tarkastus. Markkinariskien ja muiden riskien välistä yhteyttä epäsuotuisissa skenaarioissa tarkastellaan Turvan ORSA-prosessin yhteydessä.

Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Sijoitusten jakauma on esitetty hallituksen toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä. Sijoitusten herkkyystarkastelussa kuvataan instrumenttien arvoissa tilinpäätöshetkellä tapahtuviksi arvioitujen muutosten vaikutusta Turvan vakavaraisuustunnuslukuihin. Tilanteessa 31.12.2023 sijoitusten herkkyystarkastelu oli seuraava:

	Osake M€	Osake %	Korko M€	Korko %	Kiinteistö M€	Kiinteistö %	Pääoma M€	Pääoma %	Sijoitus- lainat M€	Sijoitus- lainat %	Yhteensä M€	Yhteensä %
Markkina-arvo	40,4	16,0 %	154,3	61,1 %	40,8	16,2 %	3,7	1,5 %	13,4	5,3 %	252,6	100,0 %
Korot +100bps			-6,0	-3,9 %			-0,0	-0,2 %	-0,0	-0,0 %	-6,0	-2,4 %
Osakkeet -20%	-8,0	-19,9 %	-0,0	-0,0 %			-0,6	-15,7 %			-8,6	-3,4 %
Valuutta -10%	-2,5	-6,3 %	-0,7	-0,5 %			-0,2	-5,2 %	-0,2	-1,3 %	-3,6	-1,4 %
Kiinteistöt -10%					-4,4	-10,8 %					-4,4	-1,7 %

OPERATIIVISTEN RISKIEN HALLINTA

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategia

Liiketoimintaprosesseihin liittyy erilaisia operatiivisia riskejä. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Turvassa operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja. Tämä edellyttää riskien tunnistamista ja arviointia sekä riskien hallintakeinojen riittävyyden jatkuvaa varmistamista.

Yhtiön kaikkiin toimintoihin voi liittyä operatiivisia riskejä. Riskit voivat liittyä esimerkiksi yhtiön sisäisiin prosesseihin tai ulkoistukseen, osaamiseen, toimintatapoihin tai tietojärjestelmiin. Riskit voivat ilmetä esimerkiksi tehottomuutena tai virheinä, toimintahäiriöinä, säännösten vastaisena toimintana, väärinkäytöksinä, taloudellisina menetyksinä tai yhtiön maineen vaarantumisenä. Operatiiviset riskit mitoitetaan siten, etteivät ne vaaranna yhtiön toimintaa tai taloudellista vakausta. Operatiivisen riskin riskinottohalukkuus määritellään hallituksen vuosittain käsittelemässä riskienhallintasuunnitelmassa.

Riskienhallintaprosessit

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenettelyllä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Riskit arvioidaan toteutumisen todennäköisyyden ja vaikutusten suhteen. Arvioinnin perusteella riskit priorisoituvat välittömiä toimenpiteitä vaativiksi, aktiivista hallintaa vaativiksi ja riskeiksi, jotka arviointihetkellä ovat vähäisiä, mutta jotka voivat kehittyä merkittäviksi riskeiksi tulevaisuudessa. Välittömiä toimenpiteitä sekä aktiivista hallintaa vaativista riskeistä laaditaan yksilöidyt riskienhallintasuunnitelmat, jotka sisältävät mm. tiedon riskin omistajasta, valvonnasta ja raportoinnista sekä arvon nykyisten riskienhallintatoimenpiteiden riittävyydestä.

Kartoituksissa tunnistetut riskienhallinnan toimenpiteet kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Hyvä käytäntö on heti riskienhallintatoimenpiteiden määrittelyn jälkeen määritellä niille sopiva seuranta-aikataulu.

Keskeisiä keinoja hallita operatiivisia riskejä ovat prosessien laadun jatkuva kehittäminen ja toiminnan säännöllinen arviointi. Muita operatiivisten riskien hallintatoimenpiteitä ovat mm. vas-

tuualuekohtainen tavoiteasetanta ja tavoitteiden toteutumisen seuranta ja mittaaminen, työjärjestyksien ja toimenkuvien määrittely, tehtävien, päätösvallan ja vastuun jakaminen, tehtäväkonaisuuksien eriyttäminen sekä ohjeistus, koulutus ja laadunseuranta. Henkilöstön osaamisen kehittymistä seurataan. Työskentelyilmapiirin tasoa mitataan säännöllisillä tutkimuksilla. Operatiivisten riskien hallintaa toteutetaan myös jatkuvuus- ja valmiussuunnittelulla, jossa varaudutaan sekä normaaliolojen häiriöihin että poikkeusoloihin.

Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

Operatiivinen toiminta vakuutusyhtiössä perustuu hyvin vahvasti tietojärjestelmiin, joten erityistä huomiota kiinnitetään järjestelmä- ja tietoturvariskien hallintaan. Tämä tapahtuu yhteistyössä LähiTapiola-ryhmän kanssa. Olennaisimmat operatiiviset riskit liittyvät tietojärjestelmien uusimiseen tai vaihtoon sekä järjestelmien häiriöttömään toimintaan. Lisäksi henkilöstöriskienä ovat ammatillisen osaamisen riskit sekä henkilöstöressurssien riittävyyden ja käytettävyyden riskit.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA STRATEGISTEN RISKIEN HALLINTA

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen, kilpailun luonteen ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen riskit. Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät merkittävät riskit kartoitetaan ja niiden toteutumisen todennäköisyys sekä mahdollisen realisoitumisen merkitys arvioidaan vuosittain strategiaprosessin yhteydessä. Riskienhallintatoiminto toimii tukena käyttäen sähköistä riskienhallintajärjestelmää.

Olennaisimmat toimintaympäristön ja strategian riskit liittyvät matalan talouskasvun, korkojen nousun ja inflaation aiheuttamaan kulujen kasvuun ja asiakkaiden ostovoiman heikkenemiseen, asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailijoiden tuote- ja palveluratkaisuihin, lainsäädännön ja viranomaissääntelyn muutoksiin sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamaan luonnon ääri-ilmiöiden lisääntymiseen.

Tunnistetuttujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi johtoryhmä suunnittelee ja toteuttaa riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana organisaatio-osien vuosisuunnitelmia.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Vakuutusyhtiön kirjanpitoa ja tilinpäätöstä säätelevät kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölaki, valvovan viranomaisen Finanssivalvonnan ja Sosiaali- ja terveysministeriön antamat ohjeet ja määräykset.

Sijoitusten arvostus

Kiinteistöt esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Kiinteistöosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Joidenkin kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvoihin sisältyy aikaisemmin tehtyjä arvonkorotuksia.

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai kirjataan sitä alempaan todennäköiseen luovutusarvoon. Osakkeiden ja osuuksien hankintamenon laskennassa käytetään keskihintaperiaatetta.

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno laskeaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset arvostetaan nimellisarvoonsa tai pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoonsa.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa tulospäätteisesti enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemukseen perustuva raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, sen sijaan kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahamääräiset sijoitukset, saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin.

Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Arvopapereiden käyvät arvot ovat tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksen mukaisia. Mikäli tilinpäätöspäivän markkinanoteerausta ei ole saatavissa, niin arvopapereiden käyvät arvot ovat viimeisimmän osavuosikatsauksen / vahvistuksen mukaisia. Muutoin arvopapereiden käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai sitä alemmaa todennäköistä luovutushintaa, kuten esimerkiksi substanssiin pohjautuvaa arvoa.

Kiinteistöosakkeiden osalta asuinhuoneistot arvioidaan kauppa-arvomenetelmän ja tuottoarvomenetelmän perusteella. Toimisto- ja liiketilat arvioidaan ensisijaisesti tuottoarvomenetelmän perusteella, jonka lisäksi käyvän arvon määrittelyssä punnitaan arvoa kauppa-arvo- ja kustannusarvomenetelmän perusteella. Käypien arvojen muutoksia seurataan vuosittain tehtävillä arvioinneilla.

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Mahdollisen luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon on otettu huomioon.

Suunnitelman mukaiset poistot

Kuluvan omaisuuden hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintahinnasta käyttäen seuraavia arvioituja taloudellisia käyttöaikoja:

Kiinteistöt	4 %:n menojäännöspoisto
Rakennusten tekniset laitteet	25 %:n menojäännöspoisto
IT-ohjelmistot	5-10 v
Autot	25 %:n menojäännöspoisto
Kalusto	25 %:n menojäännöspoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 v

Keskeneräisten projektien poistot aloitetaan vasta kun hankinta on käyttöön otettu.

Henkilökunnan eläketurva

Henkilökunnan eläketurva on järjestetty lakisääteisellä TyEL-vakuutuksella. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan.

Vertailukelpoisuus

Tilikaudesta 2017 alkaen rahoitusmarkkinavälineiden korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvomuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu. Aikaisemmat vuoden eivät ole vertailukelpoisia näiden muutosten osalta.

Konsernitilinpäätös

Konserni käsittää emoyhtiön lisäksi yhden kiinteistöosakeyhtiön ja neljä asunto-osakeyhtiötä.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden yhdistelminä. Keskinäiset saamiset ja velat sekä tuotot ja kulut on eliminoitu. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva on kohdistettu kiinteistöyhtiöiden omaisuuteen.

Emoyhtiössä tehdyt kiinteistötytäryhtiöosakkeisiin kohdistuvat arvonorotukset on konsernitilinpäätöksessä kohdistettu kiinteistöyhtiöiden omaisuuteen.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan tilinpäätöksen tunnusluvut lasketaan noudattaen sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan voimassa olevia määräyksiä ja ohjeita.

Vakuutusmaksutulo = vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta. Vakuutusmaksutulosta on vähennetty jakojärjestelmämaksut. (Vakuutusmaksutulo sisältää ensivakuutuksen ja saadun jälleenvakuutuksen vakuutusmaksutulon, josta on vähennetty luottotappiot.)

Maksetut korvaukset = tilivuoden aikana maksetut korvaussuoritukset riippumatta vahingon sattumisvuodesta + korvaustoiminnasta aiheutuneet liikekulut poistoineen. Maksettuihin korvauksiin ei sisällytetä jakojärjestelmäkorvauksia.

Vakuutusmaksutuotot =

+ vakuutusmaksutulo
– jälleenvakuuttajien osuus
± vakuutusmaksuvastuun muutos
± jälleenvakuuttajien osuus.

(Vakuutusmaksutuotot lasketaan tuloslaskelmakaavan mukaan. Vakuutusmaksuvastuu on se osa vakuutusmaksutulosta, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan.)

Korvauskulut =

– maksetut korvaukset
+ jälleenvakuuttajien osuus
± korvausvastuun muutos
± jälleenvakuuttajien osuus.

(Korvauskulut lasketaan tuloslaskelmakaavan mukaan. Korvausvastuu sisältää sekä tunnetuista että tuntemattomista sattuneista vahingoista vielä maksamatta olevat erät ja niiden selvittelystä aiheutuvat kulut.)

Vahinkosuhte prosentteina =

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100.$$

(Vahinkosuhte prosentteina lasketaan omalla vastuulla olevasta liikkeestä, eli jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen, vrt. vakuutusmaksutuotot ja korvauskulut.)

Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua prosentteina =

$$\frac{\text{korvauskulut ilman perustekorkokulua}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100.$$

(Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua prosentteina lasketaan omalla vastuulla olevasta liikkeestä, eli jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen, vrt. vakuutusmaksutuotot ja korvauskulut.)

Liikekulut =

– vakuutusten hankintamenot ja hoitokulut sekä hallinnon kulut
+ annetun jälleenvakuutuksen palkkiot

(Korvaustoiminnasta aiheutuneet kulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin ja sijoitustoiminnasta aiheutuneet kulut sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin. Henki- ja eläkevakuutus tuotteiden hankinnasta aiheutuneet kulut sisältyvät muihin kuluihin. Liikekuluihin, korvaustoiminnan kuluihin, sijoitustoiminnan kuluihin ja muihin kuluihin sisältyvät kulujen lisäksi myös poistot.)

Liikekulusuhde prosentteina =

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100.$$

Yhdistetty kulusuhde prosentteina = vahinkosuhte + liikekulusuhde.

Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua prosentteina = vahinkosuhte ilman perustekorkokulua + liikekulusuhde.

Liikevoitto tai -tappio = voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, tilinpäätössiirtoja ja veroja. (Ks. tulosanalyysi.)

Tulosanalyysi

Vakuutusmaksutuotot	xx
Korvauskulut	xx
Liikekulut	xx
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	xx
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	xx
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset	xx
Muut tuotot ja kulut	xx
Liikevoitto tai -tappio	xx
Tasoitusmäärän muutos	xx
Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	xx
Tilinpäätössiirrot	xx
Tuloverot ja muut välittömät verot	xx
Tilikauden voitto tai tappio	xx.

Liikevaihto =

- + vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- + sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
- + muut tuotot.

Kokonaistulos =

- ± liikevoitto tai -tappio
- ± taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvo-in) =

- ± liikevoitto tai -tappio
- + korkokulut ja muut rahoituskulut
- + perustekorkokulu
- ± arvonkorotusrahastoon/ käyvän arvon rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus
- ± sijoitusten arvostuserojen muutos
- x 100
- + taseen loppusumma
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka
- ± sijoitusten arvostuserot

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja mahdolliset muut vakuutustekniset erät.

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvo-in)

Tunnusluku lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietzin kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Hallitus ja tilintarkastajat 1.1.–31.12.2023

HALLITUS

Puheenjohtaja

Aalto Riku, puheenjohtaja, Helsinki

Varapuheenjohtaja

Antikainen Pekka, ryhmän liiketoimintajohtaja, Helsinki

Muut hallituksen jäsenet

Eklund Jari, yhtiöryhmän johtaja, Vihti

Mattila Jukka, talousjohtaja, Helsinki

Niemi-Laine Päivi, yhteiskuntasuhteiden johtaja, Helsinki

Ruuskanen Olli-Pekka, tutkimusjohtaja, Helsinki

Syvärinen Katja, hallituksen varapuheenjohtaja, Helsinki

TILINTARKASTAJAT

KPMG Oy Ab,

päävastuullinen tilintarkastaja Petter Westerback, KHT, Kaarina

Hallintoneuvosto (yhtiökokouksesta 17.5.2023 lähtien)

Puheenjohtaja

Malinen Jorma, puheenjohtaja, Espoo

Varapuheenjohtaja

Koponen Juha, pääjohtaja, Tuusula

Jäsenet

Bondas Kenneth, puheenjohtaja, Vaasa
Eskola Kari, työmarkkinalakimies, Kerava
Haarala Pasi, toimitusjohtaja, Helsinki
Halla-aho Sanni, alue- ja järjestöasiantuntija, Tampere
Heikkilä Nina, järjestöjohtaja, Nokia
Heliö Elina, ihmiset ja kulttuuri -johtaja, Nurmijärvi
Hopponen Ulla, talousjohtaja, Järvenpää
Huhtala Heli, talousjohtaja, Espoo
Hyötynen Kalle, järjestöasiantuntija, Akaa
Koikkalainen Mikko, yhteiskuntasuhteiden asiantuntija, Helsinki
Kokko Ismo, puheenjohtaja, Helsinki
Lehikoinen Heidi, toiminnanjohtaja, Vantaa
Mantere Mariia, vakuutusasiantuntija, Rauma
Martikainen Minna, talouspäällikkö, Espoo
Nyman Anne, luottamusmies, Nokia
Paavola Silja, puheenjohtaja, Helsinki
Puro Perttu, toimitusjohtaja, Espoo
Pöyhönen Simo, toiminnanjohtaja, Vantaa
Raunela Tommi, aluepäällikkö, Pori
Risberg Ville-Petteri, järjestöasiantuntija, Helsinki
Rönholm Antton, Helsinki
Salmi Pekka, apulaispormestari, Tampere
Tarhio Antti, yritysmyyntipäällikkö, Ylöjärvi
Vanhala Petri, puheenjohtaja, Helsinki
Veirto Harri, sopimusasiantuntija, Tampere
Väntti Sauli, puheenjohtaja, Lempäälä

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Espoossa 22. päivänä maaliskuuta 2024

Riku Aalto

Pekka Antikainen

Jukka Mattila

Sari Ropponen

Olli-Pekka Ruuskanen

Katja Syvärinen

Ville Raunio
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Tampereella 19. päivänä huhtikuuta 2024

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Petter Westerback
KHT